

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Davek za zanemarjeno zdravstveno zaščito

Velika večina gospodarskih organizacij in ustanov plačuje posebno stopnjo prispevka za zdravstveno zavarovanje

Po približnih ocenah so gospodarske organizacije in ustanove v letošnjem letu plačale že nad 300 milijonov dinarjev posebne stopnje prispevka za zdravstveno zavarovanje. Posebno stopnjo morajo - razen redne stopnje prispevka - plačevati vse tiste gospodarske organizacije in ustanove, ki zaposlujejo več kot 50 delavcev, če stalež dela nezmožnih zavarovancev pri njih preseže 4,50 odstotkov. Posebna stopnja prispevka je predpisana v višini 4 odstotkov, če pa odstotek dela nezmožnih ne doseže 4 odstotkov, se celo redni prispevek zniža za 2 odstotka. Posebno stopnjo prispevka plačuje na Gorenjskem kar 108 zavezancev, 11 jih plačuje redno stopnjo, 30 zavezancev pa prejema povračilo 2 odstotkov.

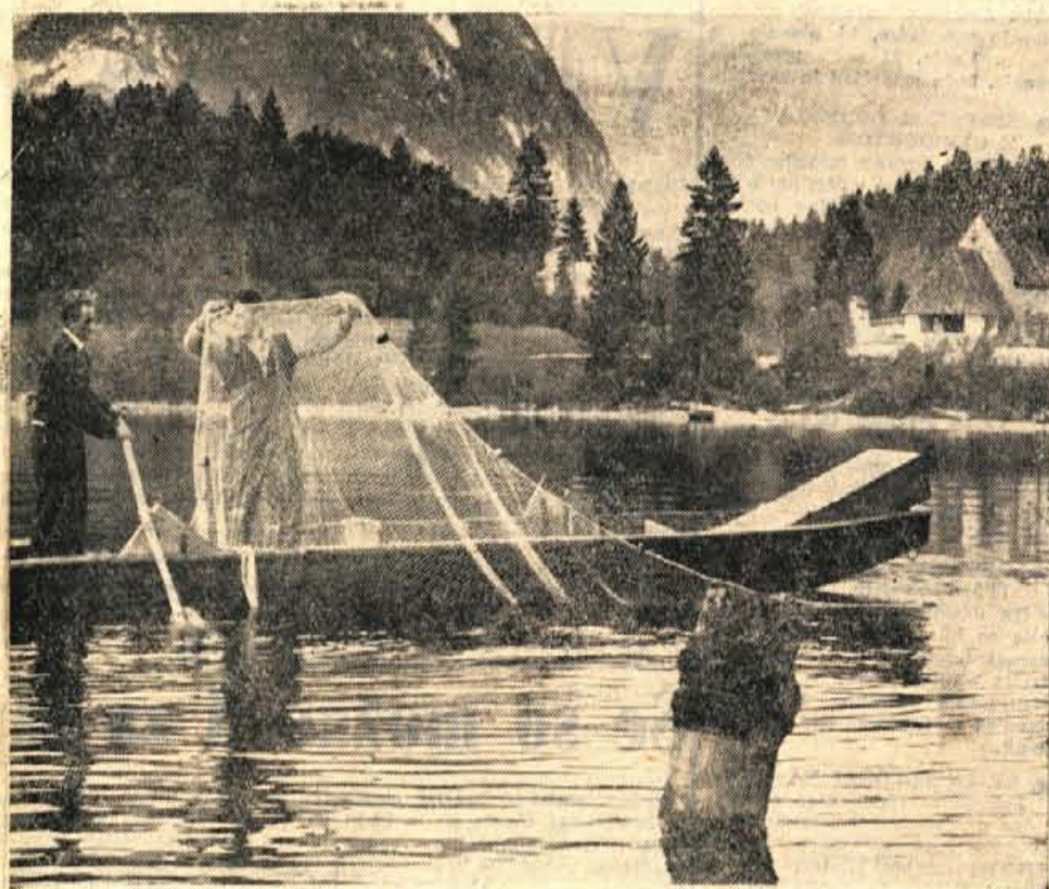
Posebna stopnja prispevka je bila predpisana zato, da je zavod za socialno zavarovanje vsaj delno lahko kril velike primanjkljaje v svojih skladih. Povsem razumljivo je, da so zato kolektivi, katerih delavci veliko obolevajo, najbolj dolžni prispevati več kot samo redni prispevek. Letos so prav vse vrste izdatkov iz skladov zdravstvenega in socialnega zavarovanja višje kot lansko leto. Denarna nadomestila za čas bolezni so se v prvih osmih mesecih letošnjega leta v primerjavi z istim obdobjem lani povzela za 64,58 odstotkov ali za 166 milijonov 500 tisoč dinarjev. Razen tega, da se je zvišalo število oskrbnih dni od 410.782 na 486.179, se je povečala

tudi povprečna vrednost dnevnega nadomestila od 686 na 914 dinarjev. Na prvem zasedanju skupščine v Kranju so v razpravi precej govorili o vplivu gospodarskih organizacij na povšečevanje ali zniževanje števila bolniških dopustov. Analize podatkov namreč razkrivajo, da je največ bolezenskih izostankov tam, kjer se ne zanimajo za zdravstveno stanje članov kolektiva, nikoli ne pregledujejo podatkov o njihovi odsotnosti, ničesar ne storijo za preventivno zdravstveno varstvo in podobno. Tako je eden izmed članov skupščine opozoril na to, da predpisovanje izredne stopnje prispevka ni bilo stimulatívno, saj je bila stopnja za vse enaka pa naj so imeli na primer 4,51 odstotka obolelih ali pa kar 14 odstotkov. To pomanjkljivost bodo po novem letu skupščine komunalnih skupnosti lahko odpravile, saj je med njihovimi pristojnostmi tudi ta, da določajo stopnjo izrednega prispevka in sklepajo o tem, kateri zavezanci in v kakšni višini jo bodo plačevali.

Sicer je pa tako ali tako pričakovati, da se bodo po uveljavitvi vseh predpisov o organizaciji zdravstvenega zavarovanja vsi kolektivi začeli zanimati za zdravje svojih članov. Med drugim je namreč tudi predvideno, da bodo morali sami izplačevati denarno nadomestilo za 30 dni. Ker bodo ob podcenjevanju teh izdatkov in zanemarjanju zdravstvene zaščite (kar je posebno pomembno za proizvodna podjetja) stroški za zdravstveno zavarovanje kaj hitro presežili zmogljivosti posameznega delovnega kolektiva, se bodo ti prisiljeni ukvarjati s to problematiko. Rezerve tu vsakakor so: pri izpopolnjevanju zaščitnih sredstev in drugih oblik zaščite pri delu, pri poostrenem nadzoru nad tem, kako bolni člani kolektiva preživljajo svoj dopust itd. Vse tako kaže, da bo mo-

rala skupščina v prihodnje, sklepati tudi o tem, kateri zdravniški bodo pristojni za dodeljevanje bolniškega dopusta. Ni namreč redkost, da »bolniki« toliko časa romajo od ene do druge ordinacije, da naletijo na »dobro dušo«, ki jih da v stalež. Povsem razumljivo je, da je malo izostankov po podjetjih, kjer imajo svojega obratnega zdravnika, ki članu kolektiva in njihovo zdravje bolj ali manj dobro pozna.

Se en zanimiv podatek, o katerem bi tudi veljalo razmišljati. V prvem tromesečju letos je bilo pri nas veliko obolenj za gripo, kar je sklade veljalo preko 200 milijonov dinarjev. Zaščitno cepljenje, ki je zaradi (v zadnjem času izpopolnjenega) cepiva dokaj učinkovito, pa bi za vse aktivne zavarovance in učence gorenjskih šol veljalo 100 milijonov dinarjev manj. - M. S.

V teh dneh lovijo ribiči zavoda za ribištvo LRS v Bohinjskem jezuru ribe plemenke. Le-te prepeljejo v ribogojnico v Bohinjsko Bistrico v nadaljnji postopek.

Ob izdelovanju pravilnikov za poslovanje kmetijskih skladov

Skrb za starejše ljudi

ena osrednjih nalog pri odkupovanju zemljišč in določanju vloge skladov

Skladi za kmetijstvo so ustanovljeni že po vseh naših občinah. Čeprav še niso izoblikovani in uveljavljeni predvideni viri teh skladov, bodo vendar že v letošnjem letu - to je prvem letu poslovanja - ti skladi imeli na razpolago približno 200 milijonov dinarjev. Seveda še računamo na celotno izterjavo davkov oziroma občinskih doklad. Te doklade, ki znašajo skupno 164 milijonov dinarjev, so v kranjski, jesenjski in škofjeloški občini v celoti namenjene v kmetijske sklade, v radovljiški občini so iz teh sredstev namenili 50 odstotkov v kmetijski sklad, v jesenjski občini pa samo 25 odstotkov. Najmočnejši bo sklad v kranjski občini s približno 140 milijoni dinarjev, kar je skoraj tri četrtine teh skladov v okrajih sploh. V škofjeloški občini pričakujejo letos v tem skladu le približno 25 milijonov, v jesenjski 15 in v radovljiški 12 milio-

nov, medtem ko bi v trziški občini dosegli komaj 6 milijonov dinarjev za letošnje poslovanje tega sklada.

Viri tega sklada se bodo seveda skladno s potrebami in možnostmi vsake občine oblikovali postopoma z določili občinskih ljudskih odborov. Ze sedaj obstajajo zelo različni predlogi. V Trziču predlagajo, naj bi v ta sklad zbrali tudi prispevke takse na vozove, od kotlov za žganjkuhu itd. Se več variant in predlogov po občinah pa je v zvezi z izoblikovanjem pravilnikov o konkretnem koriščenju teh skladov, zakaj potrebe so povsod zelo velike. Jasna je samo osnovna orientacija: da morajo ti skladi služiti pridobivanju kmetijskih in gozdarskih površin v družbeno lastnino in s tem pospeševati napredek družbenih kmetijskih gospodarstev. Prav tako naj bi ta sredstva upo-

(nadaljevanje na 2. strani)

Še več prostovoljnih krvodajavcev

Plan prihodnje krvodajalske akcije predvideva, naj bi se vanjo vključilo 7650 prostovoljnih krvodajalcev z Gorenjske. Plan za preteklo akcijo je bil za okoli 1000 manjši.

Pri zadnji akciji so se posebej v gospodarskih organizacijah

večkrat pojavile težave. Prijavilo se je sicer veliko delavcev, ko pa je bilo treba kri oddati, jih ni bilo. Ugotovili so, da ponekod zaradi potrebne prekinitve dela delavci niso spomnili, da morajo na oddajo krvi, ali pa so jih celo zadrževali.

Ker je vprašanje izostajanja z dela po gospodarskih organizacijah zelo poostreno in bi pri prihodnji akciji spet lahko naleteli na take težave, si bo okrajni odbor RK skupaj z okrajnim odborom SZDL in OSS skušal zagotoviti vsestransko podporo in razumevanje pri vseh, ki mu morajo pri tej človekoljubni akciji pomagati.

Število 7650 zajema tudi krvodajavce, ki bodo oddali kri za republiški zavod za transfuzijo krvi, in tisti, ki jo bodo oddali za potrebe transfuzijske postaje na Golniku. - S.

Ob dnevu OZN

Zaščitnica miru

Kadar kjerkoli v svetu izbruhne kriza, se oči mirvoljubnega človeštva obrnejo v Organizacijo združenih narodov. Vera, da bo »pokroviteljica miru« posredovala in našla najboljšo rešitev, je trdna. Seveda pa ni malo taktih, ki sejejo seme nezaujanja in dvoma in postavlja jo ovir na pot ke mednarodnemu sodelovanju. Sedemnajstletni boj Združenih narodov za pravico ni bil zaman, saj je OZN zgladila in odstranila že mnogo najzločinnejših sporov in nevarnosti in s tem utrdila zaupanje, čeprav za nekatere blokopske usmerjene države spodbujajo. Veselijo se ugotovitve (ki pa so jo urgle same v svet), češ da je prišla do močnejšega izraza »križa zaupanja« OZN.

Zadnje leto je bilo za Združene narode dokaj kritično; obstajala je precejšnja nevarnost, da bi se organizacija v sebi razdrojila, če ne bi zatrla boleznih blokopskih težav. Ni dvoma, da lahko pripisujemo največji delež pri ozdravljenju Združenih narodov neangažiranim državam, ki znajo prav gotovo najbolje ceniti mir in součinstvo vojno. S svojo moralno močjo preprečujejo, da ne bi ideje naprotujočih si blokov povzročile smotonosnih razpok v središču za sodelovanje dejavnosti držav.

Delo, ki so ga Združeni narodi opravili doslej, ni majhno, pa če ujememo na katerokoli področje. Šeb za rešitev socialnih problemov in za gospodarski in splošni napredek manj razviti del se je prepletala s težnjo pokopati kolonializem in še z bolj gorečo željo - doseči razorožitev in mir na svetu. Združeni narodi korak za korakom pritiskejo ob tla kolonializem - kljub nasprotovanju imperialističnih sil, ki seveda »bolnično« popuščajo pred nezbežnostjo. Zal pa je še vedno 80 milijonov ljudi, ki jim kolonialno suverenstvo ne da dihati. Kriza v Kongu močno obremenjuje Združene narode in zato je njen odločen poseg, kakrinega si je zamislil U Tant.

Razorožitveni mnogoboji za zdaj niso pripeljali do zadovoljivih rešitev, kljub temu, da so zahteve vseh tistih, ki se zavedajo, kaj nam lahko prinese vojna, dovolj glasne in odločne. Tudi ob problemu razorožitve in v zvezi s prenehanjem jedrskih preizkusov so neangažirane delele napele vse sile, da bi premagale temno moč nasilja. Razorožitveni predlog osmih neblokopskih držav dobiva vse več pristaev in mimo najnoveše resolucije videnstih držav - med katerimi je tudi Jugoslavija - ki zahteva, naj bo konec rožljanja z oružjem. (Nadaljevanje na 2. strani)

S seje UO okrajne gospodarske zbornice

Trgovci v neenakem položaju

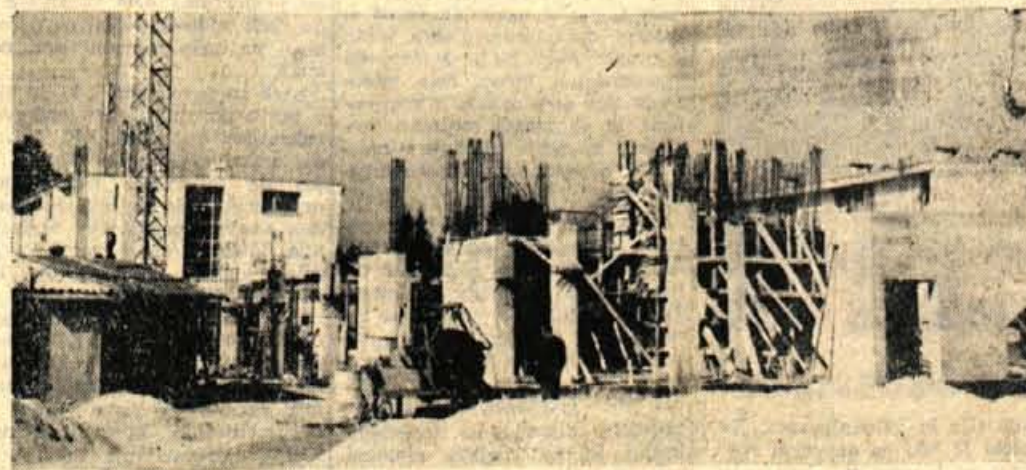
Potrebno je poglobljeno sodelovanje članov z zbornico - Razgovori o sodelovanju tržiške in kranjske čevljarke industrije

Kranj, 23. oktobra - Iz obširnega dnevnega reda večerajnje seje upravnega odbora okrajne gospodarske zbornice smo izbrali nekaj najzanimivejših vprašanj. A najprej nekaj besed o samem upravnem odboru. Ker je gospodarska zbornica samoupravna organizacija in je njen osnovni namen delati za interese čla-

nov, je razumljivo, da je vloga njenega upravnega odbora, ki združuje predstavnike članov zbornice, še posebno velika. Kolektiv zbornice si želi sodelovanja in pomoči članov, saj bo le ob kar se da močnem samoupravljanju delo zbornice zares lahko uspešno. Po udeležbi na večerajnji seji sodeč pa se vsi člani UO

še ne zavedajo popolnoma svoje vloge. Če bi ne bilo tako, bi prav gotovo ne izostalo s seje kar 7 članov, med njimi celo poročevalci.

Ko so prisotni člani pregledali, kako so bili izvršeni sklepi s prejšnjih sej, so ugotovili, da niso bili vedno realizirani tako, kot (Nadaljevanje na 2. strani)

V Radovljici, kjer so s trgovskimi lokali sedaj še prav posebno na slabem, gradijo sodoben trgovsko poslovni center

Vse večja razgibanost

OB RAZPRAVAH O PREDOSNUTKU USTAVE

Iz okrajnih in občinskih krogov so se razprave o predosnutku ustave že prenesle med same državljane na njihova delovna mesta in bivališča. Prav tu pa se razprave odpirajo nova in nova vprašanja in ustvarjajo vse večjo razgibanost v družbenih, političnih in strokovnih organizacijah.

To so ugotavljali na zadnji seji izvršnega odbora OO SZDL v Kranju. Ena izmed prvih razprav na terenu jeseniške občine je bila v Kranjski gori. Uspešne razprave je organiziral tudi izobraževalni center Zelezarne. V kranjskih tovarnah Iskra in Sava, kjer so bile že razprave, so udeleženci postavljali vrsto vprašanj o samoupravi delovnih skupnosti, delitvi dohodka, odnosa komunne in delovne skupnosti itd. Prav tako živahne so bile razprave v Senčurju, v Cerkljah, v Naklem in v Predvorju. Na dosedanjih razpravah po radovljiški občini pa so udeleženci spravevali mnogo stvari okrog dirigiranih cen, pravice do lastništva, o samoupravljanju in podobno. Tudi na dosedanjih razpravah po škofjeloški občini je prišlo na površje nekaj vidnih problemov, npr. rotacija kadra v družbenem in političnem življenju.

Na seji IO OO SZDL so zavzeli stališče, da je treba te razprave še nadalje razvijati med občani kakor tudi po strokovnih društvih in organizacijah. Hkrati pa so menili, da je treba na posamezna vprašanja, ki so splošnega pomena, hitro in pravilno odgovorjati in pri tem koristiti razne oblike in sredstva - vključujoč tudi lokalni tisk. - K. M.

Povečan odkup krompirja

Kranj, 23. okt. - V zadnjih dneh je odkup krompirja pri gorenjskih kmetijskih združenjih močno povečan. Temu je brez dvoma v veliki meri vzrok nekoliko povišana odkupna cena.

Gospodarske zbornice so se skupaj s kmetijskimi združenji v naši republici dogovorile o enotni ceni, po kateri naj bi odkupovali krompir od pridelovalcev, vendar pa se kmetijske zadruge na nekaterih področjih niso držale dogovora, odkupovale po višji ceni in tako povzročile zastoj odkupa povsod tam, kjer so dogovor upoštevali. Zaradi tega so bile tudi pri gorenjskih kmetijskih združenjih količine odkupljenega krompirja majhne, posebno se, ker so nekatere kmetijske zadruge s sosednjih območij posegle z odkupom po višjih cenah na njihova območja. Zato so se predstavniki gorenjskih združenj na večerajnjem posveto-

SEMINAR ZA ČLANE OBO RK

V prvi polovici meseca novembra bo v Bohinju 4-dnevni seminar za člane občinskih odborov RK. Na seminarju bodo obravnavali zdravstveno prosveto, vzgojno dejavnost, socialno problematiko in druge organizacijske zadeve dejavnosti RK. V kratkem se bo sestala tudi komisija za zdravstveno vzgojo in prosveto okrajnega odbora RK in sprejela sklope o organizaciji zdravstvenoprosvetne dejavnosti na Gorenjskem. - S.

TE DNI PO SVETU

● POPOLNA BLOKADA KUBE
Ameriški predsednik Kennedy je razglasil popolno blokado Kube, kar zadeva prevoz orožja. Povedal je, da gradi Sovjetska zveza na Kubi raketa oporišča in to ogroža varnost zahodne poloble. Ameriške ladje bodo pregledovale vse ladje, ki plovejo na Kubo. Ladje, ki bodo prevažale orožje, bodo ustavljali in zavrtili.

● SESTANEK GROMIKA Z ULBRICHTOM
Sovjetski zunanji minister Gromiko se je sestel v Berlinu s prvim sekretarjem enotne socialistične stranke Vzhodne Nemčije Walterjem Ulbrichtom.

● POROČILO BEN BELE
Na seji alžirske vlade je Ben Bela večer poročal o svojem obisku v ZDA in na Kubo.

● ODSTRANITEV STALINOVEGA SPOMENIKA V PRAGI
V Pragi so pred nekaj tedni začeli odstranjevati Stalinov spomenik v skladu s sklepom, ki so ga sprejeli novembra lani.

● OBSODBA ITALIJANSKE JAVNOSTI
Na številnih italijanskih mestih so bila protestna zborovanja zaradi terorističnih dejanj, ki so izbrala prejšnji teden v nekaterih italijanskih mestih. Italijanska javnost je ogorčena nad temi dejanji.

● RESEN POLOŽAJ NA MEJI
Predstavnik indijskega obrambnega ministertva je izjavil, da so Kitajce čete razširile bojišče na vzhodni indijsko-kitajski meji v bližini Burme in začele tankovski napad na zahodnem delu meje.

● BONN ZA MEDNARODNO NADZORSTVO
Zahodnoameriški zunanji minister Schroeder se je izjasnil za ameriški načrt o ustanovitvi mednarodnega organa za kontrolo prometa z Berlinom.

● JEMEN PRED VARNOSTNIM SVETOM
Po nekaterih poročilih je jemenski imam Badr zahteval od Varnostnega sveta, naj obravnava vmešavanje ZAR v jemenske notranje zadeve.

Zaščitnica miru

(Nadaljevanje s 1. strani)
ne bodo mogli več tisti, ki jim je poigravanje z vojno napetostjo pri srcu.
OZN ima na skrbi težko svetovno gospodarsko situacijo in zelo boleč problem, kako bi v svetu premostili nevaren prepad med razvitimi in manj razvitimi deželami.
Desetletje razvoja OZN bo poskušalo ta prepad vsaj delno premagati in ustvariti boljše pogoje za razvoj manj razvitih dežel.
Če se ne bi bilo OZN, bi jo morali ustvariti, ker bi bil brez te človekoljubne organizacije mir na svetu bolj ogrožen. Mnogim so Zdrženi narodi edino upanje v trpljenju pod jarmom oblastnikov.
Družina 110 članic Zdrženih narodov predstavlja veselo, ki nikoli ne sme podpisati kapitulacije in zapraviti zaupanja. — G. K.

Pred dvajsetimi leti — 1942. leta — so zajeli naše kraje najtežji časi okupacije in zasužnjevanja. Begunje in drugi zaporji in taborišča so se polnili, streljanje nedolžnih talcev je bilo na dnevnem redu in jekleni stroj nemškega militarizma je triumfiral na vseh bojiščih. Hkrati pa je prav tisto leto padel cvet našega vodstva osvobodilnega gibanja. Eden izmed teh je bil tudi Lojze Kebe-Stefan. Bil je neutrudljiv iniciator osvobodilnega gibanja na terenu in organizator obojnih partizanskih formacij. Pokopan je na Jamniku. Preteklo nedeljo so mu tam slovesno odkrili spomenik

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Vojna na meji

Na obsežnem področju vzdolž indijsko-kitajske meje je že nekaj dni prava vojna med kitajskimi in indijskimi četami. Občasni spopadi na tej prirodni meji med dvema največjima državama na svetu so zdaj prerasli v oborožene spopade širših razmer. Pogoji in okoliščine, pod katerimi so sovražnosti na indijsko-

razglašati za izum kolonializma in za ostanek britanske imperia-listične zapuščine. Ponovno pa so se Kitajci v očeh sveta kompromitirali s svojimi vedno bolj pogostimi vpadi na indijsko ozemlje in s prilaščanjem obmejnih postojank brez sleherne pravne podlage. Z ničemer namreč ni dokazano, da indijsko-kitajska

ljubno ureditev mejnih vprašanj. Toda te ponudbe so bile tako da-lež od pristnih teženj in resnice, kot je laž, da lahko vidimo lastni tilnik.

Ne glede na zabrisane sledove o tem, kdo je začel obsežnejši napad na indijsko-kitajski mej, lahko z zaskrbljenostjo zapišemo, da na tem področju začnajo

sko prepiranje bolj zapeljivi in bi se splašalo bojevati in umirati za prgišče riža.

Sovražnosti na indijsko-kitajski meji so se začele na dolgi črti od vzhodnih meja do Kašmira. Najhujši boji pa so bili v dolini

Cip Cap v severnem Ladaku, kjer je že v preteklosti prišlo do mejnih izredov. Iz indijskih virov lahko povzamemo, da je bil kitajski prodor že naprej pripravljen in usklajen. Marsikoga je presenetila številna moč kitajskih čet, ki so zbrane v obmejnih področjih. V tej gorski pokrajini, kjer je skoraj dva dni pada sneg, so Kitajci tako pripravljani, da lahko v svojih postojankah vzdržijo celo zimo. Kitajci naj bi v obmejnem predelu uknili svoje postane in v njih naselili svoje čete. Tudi z zalogami orožja in streliva so dobro preskrbljeni. Vzdolž meje so zapazili večje premike vojaštva. Casopisi poročajo, da v te kraje prihajajo nove vojaške okrepitve in so zato tibetsko prebivalstvo vzdolž meje skoraj v popolnosti odstranili.

Na indijski strani so bile vojaške priprave slabše. Zaradi tega se je indijska vojska po prvem sunku morala umakniti na ugodnejše obrambne položaje. Vendar pa po tem, da so začeli v vojno na meji vključevati tudi letalstvo lahko sklepamo, da ne gre le za "obmejni nesporazum".
Zdravko Tomažej

Premier Nehru

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki

Zasedanja Zveze slepih Slovenije

Še so možnosti za zaposlitev

Sedemčlanska delegacija slepih iz kranjskega okraja se je 19. in 20. tega meseca udeležila V. redne republiške skupščine Zveze slepih Slovenije v Ljubljani. Zivahno začetje in navdušen sprejem kakor tudi udeležba ugodnih funkcionarjev okraja in

občine Novo mesto dokazujejo, da se je zasedanju omenjenega foruma posvetila velika važnost. Iz poročila o delu Zveze slepih Slovenije je razvidno, da organizacija posveča članstvu vso skrb in pozornost na vseh področjih njenega delovanja. Ze v samem

poročilu, referatih in živahni diskusiji je bilo nakazano, kako velike in odgovorne naloge se postavljajo pred novo izvoljeni republiški odbor.

Najtežji problemi, s katerimi se srečujejo osnovne organizacije na terenu, so nezaposlenost mlajših članov, stanovanjska problematika in nizke pomoči socialno ogroženim članom, predvsem v gospodarsko slabo razvitih občinah.

V sprejetih sklepih se med drugim naroča osnovni organizaciji Kranj, da le-ta skuša z vsemi silami doseči, da bi se končno uresničile želje zaposlenih samcev, da bi se naselili v poslojpu v Kranju (pot na Jošt 9), ki je bilo že leta 1958 dano v upravljanje Zvezi slepih. Prav tako je bilo omenjenemu odboru naročeno, naj tudi v prihodnje zastavi vse sile, da se na delovnih mestih, ki so primerna za slepe, zaposli čimvečje število le-teh, pred vsem pa v telefoniji, ker je bilo v diskusiji nakazano, da so v nekaterih podjetjih telefonske centralne, na katerih bi slepi popolnoma enakovredno drugim opravljali delo.

Osnovne organizacije na terenu morajo posvetiti več skrbni ideološki in politični vzgoji članov in omogočiti čim večjemu številu članov v političnih solah, v centrih, kjer je večje število slepih pa organizirati samostojne tečaje.

Skrb za starejše ljudi

(Nadaljevanje s 1. strani)

rabljali za dotacije kmetijskim in veterinarskim organizacijam pa tudi reševali številne socialne probleme posameznih starejših ljudi na kmetijah, kar je ena izmed osrednjih skrbri.

Kot lahko iz posameznih poročil in informacij razberemo, je letos v celotnem okraju prišlo približno 5.000 ha novih kmetijskih zemljišč v okvir družbenih kmetijskih organizacij. Proces diferenciacije — delavec ali kmet — je vse bolj viden. Številni lastniki zemljišč — zlasti taki, ki so že zaposleni v drugih gospodarskih dejavnostih — se vse bolj nagibljejo k industriji. To pa povzroča velike težave tako v ekonomsko-proizvodnem kakor tudi v družbenem in socialnem pogledu. Zato je oblikovanje pravilnikov o poslovanju kmetijskih skladov po občinah zelo važno.

čujejo to zemljo kmetijskemu skladu v obliki davkov.

Precej je predlogov tudi o zdravstvenem in socialnem varstvu za tiste ljudi, ki oddajo oziroma prodajo svojo zemljo. Zlasti je veliko primerov, kjer je treba reševati te probleme v obliki neke preživnine. Ta naj bi prišla v poštev, kadar posestnik odda svojo zemljo — razen 0,25 ha ohišnice. Pri tem so predlogi, naj bi uvedli določeno višino preživnine kot vira sredstev za preživljanje vseh delavcev in invalidov — ne glede na to, koliko zemlje so leti imeli oziroma oddali. Predvideno je, da bodo mnogi kmetje lahko uveljavili tudi pravico do pokojnine, do invalidskega dodatka, priznavalne borcem in aktivistom NOB in podobno. Seveda bodo po vseh občinah te probleme prilagojevali možnostim in jih reševali skupno s kmetijskim skladom, zavodom za socialno zavarovanje itd. — M. M.

Trgovci v neenakem položaju

(Nadaljevanje s 1. strani)

je bilo v sklepih zamišljeno. Tako so na primer na eni izmed sej sklenili, da se klub gospodarstvenikov Kranj pripoji h gospodarski zbornici in tako postane klub njenih članov. Pri poznejši obravnavi tega sklepa so prišli do ugotovitev, da ta rešitev ni

najboljša. S tem je bila namreč praktično likvidirana družbena organizacija, ki je opravila precej koristnega dela. Kranj pa bi ostal brez svojega občinskega kluba gospodarstvenikov. Da bi razčistili stvari okoli kranjskega in drugih gorenjskih občinskih klubov, bodo sklenili posvet njihovih predstavnikov.

Med neizvršenimi je ostal sklep, da naj bi zbornica izvedla akcijo za iskanje primerne oblike sodelovanja med tržiško in kranjsko čevljarsko industrijo, zato bodo organi zbornice v bližnji prihodnosti več delali na tem.

UO je sprejel sklep, da zbornica izdela analizo poslovnih uspehov trgovskih gospodarskih organizacij v tretjem tromesečju in tako ugotovi, kakšne vplive imajo določene marže na poslovanje podjetij. Ugotovljeno je bilo namreč, da so se trgovska podjetja po posameznih občinah znašila v neenakem položaju: zaradi različnih marž, zaradi višjih ali nižjih najemnin in drugega. Nekateri trgovci se sedaj bojijo, da bodo zašli v finančne težave. — Analiza naj bi ugotovila, če so te bojzani upravičene. Dobra stran določenih marž pa je v tem, da maloprodajna mreža zelo intenzivno išče sodelovanje s proizvajalci in se zaradi možnosti izogibanja Grosistov združuje v močnejše trgovske gospodarske organizacije.

V pretekli sezoni je bila vpejlana prodaja industrijskega blaga z 20-odstotnim popustom tujim turistom iz držav s konvertibilno valuto. Praktično se ta prodaja ni uveljavila, ker trgovska podjetja niso bila dovolj zainteresirana zanjo. Upravni odbor pa bo predlagal, da bi se vsaj nekatere trgovine v turističnih krajih in na mejnih prehodih bolj usposobile za tako prodajo s tem, da bi se založile s predmeti, po katerih tuji turisti največ povprašujejo. — M. S.

Iz predosnutka nove ustave FSRJ

Občina in delovne organizacije

Odnos občine do delovnih organizacij izhaja iz principelnih etališč predosnutka in le-ta o njem govori na ta ali oni način na več mestih — direktno ali indirektno. Med drugim je v 91. členu rečeno, da se z občinskimi statutom določajo »razmerja med občani ter delovnimi in drugimi organizacijami pri opravljanju skupnih zadev občine, način zagotavljanja javnosti dela organov, zavodov in organizacij v občini; pravice občanov ter delovnih in drugih samoupravnih organizacij glede družbenih skladov občine, uporabe družbenih in drugih služb itd.

Delovni ljudje in delovne organizacije v občini rešujejo osnovna vprašanja družbene materialne osnove kakor tudi vprašanja socialnega, kulturnega in političnega življenja in uveljavljajo svoje pravice do samoupravljanja v proizvodnji in delitvi po delu. Tako se, kakor naglašata tovariš Kardelj in obrazložiti predosnutka, občina ne omejuje le na funkcijo občinske skupščine, ampak se označuje kot specifičen splet notranjih odnosov, samostojnih funkcij in medsebojnih odvisnosti. S tem je onemogočeno, da bi politični oz. administrativni organi občin lahko dobili položaj nekega političnega monopola v odnosu na delovne in druge samoupravne organe v komunih ali postali ovira svobodnemu gibanju delovnih in drugih organizacij po »vertikalni liniji«, neodvisno od teh ali onih administrativnih mej.

Torej občina ne sme spodkopavati samostojnosti ali samoupravnosti delovnih organizacij, toda kot njihov skupni samoupravni organ mora obenem imeti družbeni nadzor in določen vpliv nanje, pa tudi pravico posredovanja, če je to z zakonom določeno. V tem pogledu daje predosnutek le načelno stališče. Republiške ustave bodo te odnose še bolj obdelale in konkretizirale, vendar s ciljem, da imajo z ene strani delovne organizacije svobodo akcije v okviru svojih pravic in interesov, to je, da so osvobodjene birokratskega mešanja ali političnega pritiska, in z druge

strani, da ima občina lahko potreben vpliv in nadzor. S tem bo zagotovljeno, da organi delovnih organizacij zares posujejo kot dobri gospodarji in da upoštevajo norme našega socialističnega življenja.

Toda tudi sama politika in aktivnost komun mora biti pod stalnim nadzorom delovnih kolektivov in občanov sploh, ki morajo prav tako imeti možnost, da tudi neposredno ne pa samo preko občinskih skupščin stalno vplivajo na to politiko.

SVET ZA BLAGOVNI PROMET O KROMPIRJU

Danes dopoldne bo imel svet za blagovni promet ObLO Kranj sejo. Obravnavali bodo problematiko odkupa in preskrbe s krompirjem, poročilo obrata Agradar Kranj o preskrbi prebivalstva s kmetijskimi pridelki in poročilo, ki ugotavlja nadzorstvo nad živili živalskega izvora. Na dnevnem redu bo še vprašanje o koriščenju nekaterih poslovnih lokalov v Kranju in o realizaciji družbenega plana za letošnje leto v trgovini. — R.

O KNJIGOVODSTVU IN O NOVEM PRAVOPISU

Delavska univerza v Kranju v teh dneh pripravlja dva tečajna. Na prvem bodo obravnavali tematiko iz književnosti po mlajših predpisih, drugi pa namenjen novemu slovenskemu pravopisu. Za tiste gospodarske organizacije oz. zavode, ki bodo imeli zadostno število prijaviteljev, bodo tečaje organizirali kolektivno, sicer pa skupno. Tečajna tečaja je precejšnje zanimanje. — C.

Tečaj prve pomoči

Pretekli teden se je pričel v Kranju 60-urni seminar za prvo pomoč, ki ga je organiziral občinski odbor RK Kranj. Udeležili so se ga 24 tečajnikov iz osnovnih organizacij RK občine Kranj. Tečaj so organizirali iz potrebe po takih kadrih, kakaj organizacija RK si prizadeva, da bi imel vsak kraj omario prve pomoči ljudi, ki bi bili večji prvo pomoči tudi nuditi tako, kot zahtevajo zdravstveni predpisi. Od prve pomoči je mnogokrat odvisno nadaljnje uspešno zdravljenje bolnika ali ponesrečena in malokrat tudi njegovo življenje. Tečaj se bo končal 27. decembra. Po opravljenih praktičnih in teoretičnih izpitih bodo tečajniki prejeli tudi pismena priznanja. — R.

SERVIS ZA SVOJE ČLANE

AMD v Senčurju si v zadnjem času čedalje bolj prizadeva, kako bi pomagalo svojim članom pri vzdrževanju njihovih motorovih vozil. Društvo je v 12 letih svojega obstoja vzgojilo na stotine aktivnih članov, ki so se sedaj več ali manj vezani na svoje društvo. Veliko jih je že, ki imajo lastna motorna vozila, toda le-ta ne znajo ali pa ne morejo strokovno vzdrževati. Zato je AMD Senčur sklenilo ustanoviti samostojen servis, ki bo članom v pomoč. — C.

Prva pomoč na čelu programa

Za prihodnje leto, ko bo organizacija RK proslavljala 100-letnico svojega obstoja, bo značilno poglobljeno delo organizacije na vseh področjih. Največ pozornosti pa bodo posvetili prvi pomoči.

Skrb za prvo pomoč, ki je bila v prvih povojnih letih med najvažnejšimi nalogami RK, je sedaj nekoliko zaostala. Kljub temu da je mreža zdravstvenih ustanov že zelo močna, prva pomoč svojega pomena še ni izgubila. Veliko krajev imamo, ki so zelo oddaljeni od zdravstva, razen tega pa ne bi bilo odveč, če bi si ljudje »mali sami pomagati ob manjših nesrečah. Zato bodo organizacije RK v prihodnjem letu skušale v vseh krajih opremiti omariče za prvo pomoč in usposobiti ljudi, ki jo bodo znali nuditi. Usposabljanje takih centrov za prvo pomoč je izredne važnosti tudi za morebitne primere raznih elementarnih neugod. — S.

Devetmesečni izvoz gospodarskih organizacij loške občine

»NIKO« in »MARMOR« izpolnjujeta obveze

MLIP Češnjica je v prvih devetih mesecih letos izvozilo že za več kot 265 tisoč dolarjev svojih izdelkov

Podatki o vrednosti devetmesečnega izvoza izdelkov gospodarskih organizacij škofjeloške občine, s katerimi so nam postregli na oddelku za gospodarstvo občinskega ljudskega odbora v Skofji Loki, glede na dokajšnje povečanja prvotnega plana niso zaskrbljujoči, čeprav izračuni povedo, da je bil »popravljeni« plan dosežen le s 56,7 odstotka in je torej vrednost vsega izvoza iz loške občine tolikšna, kot bi morala biti ob sedemmesečni bilanci. Slabih rezultatov se ni bali zato, ker je pet izvoznikov — izmed sedmih, kolikor jih je v loški občini — zelo blizu svojim izvoznim načrtom (dva sta ga celo presešla), medtem ko se tista slabši podjetji v prihodnjih letošnjih mesecih »popravijo«.

Letos izvozila za nekaj več kot 853 tisoč dolarjev svojih izdelkov.

In zakaj to ni slabo, ko je vendar letni plan skoraj še enkrat tolikšen, bo morda kdo upravičeno vprašal. Naj zadevo nekoliko širše pojasnimo. — Gorenjska predelnica, ki je v teh devetih mesecih najslabše izpolnjevala izvozní načrt, saj so tam predvideno vrednost izvoženih izdelkov realizirali le 6,5-odstotno, bo namreč še v tem mesecu izvozila za 90 tisoč dolarjev svojih izdelkov. Čeprav s tem ne bo dosežena niti polovica predvidenega izvoza, bo skupni rezultat nedvomno precej boljši, zlasti še, ker bodo napore za večji izvoz vložili tudi v LTH, junaj uposredov ugnarap A 09 1037 plan dosegli s 13,5 odstotka.

Kot smo tudi zvedeli, so gospodarske organizacije škofjeloške občine sestavile osnutek plana izvoza za prihodnje leto. Ta naj bi bil skoraj trikrat večji kot letošnji in naj bi njegova vrednost znašala 4 milijone 417 tisoč dolarjev. Če bo ta številka obveljala brez obravnave, pa bomo prav gotovo morali razmisliti ob predvideni vrednosti uvoza, ki naj bi prihodnje leto za loško občino znašala 4 milijone 180 tisoč dolarjev.

Jože Zontar

Na vrtu loškega gradu urejujejo Skoparjevo hišo — značilno kmečko hišo za to področje. To bo pravzaprav muzej na prostem, ki so si ga že doslej obiskovalci gradu z zanimanjem ogledovali

Gospodarske organizacije škofjeloške občine, ki svoje izdelke prodajajo tudi na tuj trg, so povzročile letne izvozne načrte od

LOŠKI DELAVCI

skupne vrednosti milijon 318 tisoč dolarjev na milijon 503 tisoč dolarjev. Najvišje si je »novi« plan postavil Sešir, visoko pa tudi Gorenjska predelnica, NIKO in Jelovica. Pri letni vrednosti sta ostala

GLAS BRAVCEV

Skrajno nerazumevanje sprevodnika

Taborniki iz Skofje Loke so 7. oktobra sodelovali na pohodu »medvedkov« in »čabelic« v Završnici. Po končanem pohodu so — utrujeni od štiriurne hoje — v zadnjem trenutku ujeli vlak, ki vozi proti Kranju. Časa, da bi si kupili skupinsko vozovnico do Skofje Loke, v tistem trenutku niso imeli. Načelnik žirovniške postaje je svetoval vodnici, naj zadevo uredijo v Kranju; potem je vlak odpeljal.

Mladi taborniki so bili zadovoljni, da se spot peljejo. Toda njihovega veselja je bilo kmalu konec, ko je v vlak prišel sprevodnik in zahteval vozne karte. Njihova vodnica ga ni utegnila prepričati, zakaj so brez vozovnic (in da jih imajo namen kupiti v Kranju). Enostavno je zahteval, naj na prvi železniški postaji zapustijo vlak!

Ko je vlak v Otočah ustavil, so ga otroci res morali zapustiti. Potem ko je bilo »zadostno« pravico, so štiri ure čakali na naslednjega!

Ce bi ta vestni uslužbenec JZ samo malo pomislil na otroke, ki so morali zgodaj na pot (stari so bili od 8. do 11. leta) in na posledice njegove odločitve (otroci so bili premočeni od dežja), potem prav gotovo ne bi bil tako krut.

Vlado Rozman, Skofja Loka

LTH in Marmor, medtem ko je MLIP Češnjica izvojni program celo nekoliko skrcilo. — Najboljše uspehe sta pri izvrševanju svojih izvoznih načrtov dosegla NIKO in hotavelski »Marmor«, ki sta — prvi s 75,9 drugi pa s 75 odstotki — tudi edina izpolnila tričetletno izvožno obvezo. Le nekoliko nižje je MLIP Češnjica (z 72,3 odstotka), ki pa se lahko pohvali z največjo vrednostjo doslej izvoženih izdelkov, zakaj izvozilo jih je za več kot 265 tisoč dolarjev. Za njim je (z 62,9 odstotka doseženim planom) Sešir, ki je svojih izdelkov izvozilo za preko 220 tisoč dolarjev. — Skupaj so loška industrijska podjetja v prvih devetih mesecih

V Gorenji vasi v Poljanski dolini so se pred kratkim vselili srečni stanovanjci v nov stanovanjski blok

Z USNJARNO GRE PO NAČRTU

Pisali smo že, da je s 1. septembrom občinski ljudski odbor v Skofji Loki ukinil podjetje »Usnjarna« v Železnikih, ker ni poslovalo gospodarno in ker — kot edino usnjarsko podjetje v občini — ni imelo nikakršnih perspektiv za nadaljnji razvoj. Njegova likvidacija poteka v redu, vendar proizvodni postopek v podjetju še traja. To zahteva značaj protizvednje in bo verjetno zaključena do 15. novembra. Zadnja dela v »Usnjarni« končujejo še štirje delavci, izmed teh dva v proizvodnji. Podjetje, ki praktično ne obstaja več, je tudi že prodalo svoja osnovna sredstva (nekatera zaradi iztrošenosti celo »Odpadu«) v skupni vrednosti 3 milijone dinarjev. — Z.

Nove oblike poklicnega usmerjanja

»Čeprav delo na področju poklicnega usmerjanja še ni steklo, kot bi moralo, zakaj upoštevati je treba, da se vedno iščejo nove oblike dela, ki bi za naše področje najbolj ustrezale, smo pri vsej stvari le delno uspešni.« so ugotovili ondan na razširjeni seji komisije za poklicno usmerjanje mladine pri zavodu za zaposlovanje v Radovljici, ko so pregledovali dosedanje delo in razpravljali o prihodnjem.

RAZSTAVA FRESK

V okrogli dvorani stolpa na loškem gradu so ta teden odprli razstavo fresk Jerneja iz Loke (o njegovem delu smo v našem listu pisali minul teden). Otvoritev se je udeležilo preko 60 obiskovalcev, med njimi tudi tovariši Boris Kocjančič, dr. Franc Stele, dr. Vinko Koš, ravnatelj ljubljanske Moderne galerije Karel Dobida in drugi.

Ze prve dni si je zanimivo razstavo ogledalo precejšnje število obiskovalcev. — P.

NOVA IMENOVANJA

Na zadnji seji ObLO so odborniki imenovali Milana Čadeža za novega direktorja gostinskega podjetja »Tabor« Gorenja vas, tovariša Buha za namestnika sodnika za prekrške, imenovali pa so tudi odbor za pripravo praznovanja občinskega praznika, ki bo sredi decembra. — Z.

Koliko proračunskih sredstev so porabile posamezne šole

Načrt proračunskih dohodkov je bil v škofjeloški občini v prvih devetih mesecih letos dosežen le z 62,8 odstotka, nadaljnji izračuni pa kažejo, da bodo do konca leta sredstva za več kot 12 odstotkov nižja kot po načrtu, kar pomeni izpad 32 milijonov dinarjev. ObLO je zato še enkrat priporočil vsem proračunskim organizacijam, naj čim bolj omejujejo svoje izdatke.

Nekatere šole potrošile že skoraj celotne proračunske kvote, nekateri pa že celo več. Osnovna šola na Lenartu je potrošila 111 odstotkov sredstev, vendar ob zaposlitvi dveh — namesto enega učitelja, glasbena šola v Skofji Loki 107 odstotkov, šola v Hotavljah 96, v Trebju prav toliko in v Retečah 89 odstotkov letos planiranih izdatkov. — V tem je tudi vzrok, da nameravajo v šolstvu za 5 odstotkov znižati csebne dohodke. — Z.

V Bohinjski Bistrici gradi komunalna uprava vodovod, ki bo končan najkasneje do dneva republike. Novo vodovodno omrežje, ki bo priključeno na staro, bo dolgo nad tri kilometre. Na sliki: dela pri zajetju Bohinjske Bistrice

RADOVIJSKA KOMUNA

usmerjanju mladine v poklice nedvomno precej prispevale številne ekskurzije in seveda počitniška praksa. Z vključevanjem v uk je bilo v minulem obdobju precej težav, predvsem zaradi pomanjkanja prostih učnih mest za žensko mladino. Vsa zasedena učna mesta so v glavnem v industrijskih podjetjih, medtem ko so v obrtništvu slabo zasedena ali pa jih sploh ni. Skratca, v uk je vključenih 63 odstotkov mladine.

Kar zadeva delo v prihodnjem šolskem letu pa naj omenimo, da bo delo komisije za poklicno usmerjanje mladine bolj prilagojeno razrednim skupnostim. Ta oblika ni novost, obnesla se je že na ostalih zavodih. Pri tem pa bodo nedvomno morali odigrati pomembno vlogo pedagogi in šolski poverjeniki za poklicno usmerjanje. Hkrati pa ta nova oblika terja tudi precej intenzivnega dela z mladino. Sicer pa bodo v prihodnje še vedno predavanja za starše in mladino, tistim, ki niso hajo med več poklici, bo omogočen ogled delovnih mest, staršem otrok, ki končujejo 8-letno šolsko obveznost, bodo poslali pisma itd. Povsem novo pa bodo govorilne ure in tekmovanje mladine v spoznavanju poklicev v gospodarstvu (to tekmovanje bo v okrajnem merilu). — St. S.

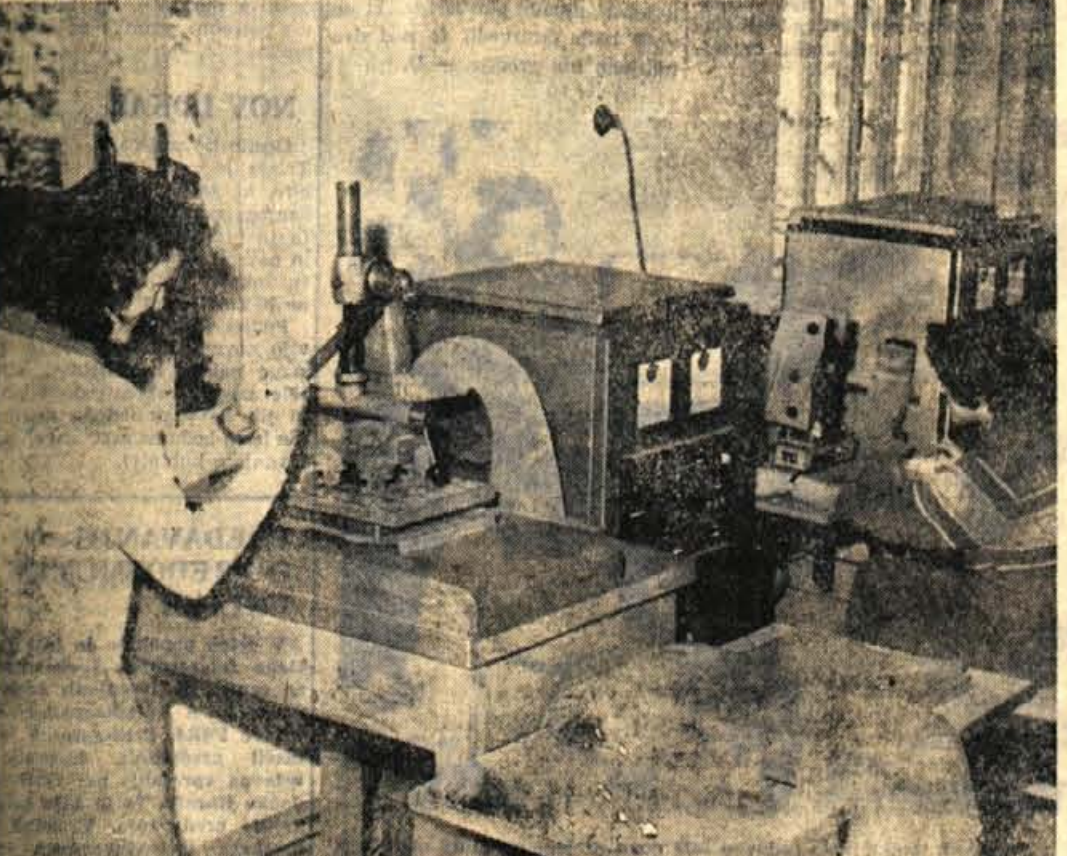
Na kratkem valu

OBNOVITEV CEST — O predlogu UO cestnega sklada okraja Kranj v zvezi s cestnimi deli v prihodnjem letu so razpravljali med drugim tudi na seji sveta za komunalne zadeve in gradbeništvo ObLO Radovljica. Modernizirali naj bi se cestni odseki: Bohinjska Bistrica — predor (1 km), Kamna Gorica — Lancova (3 kilometrov) in Podvin — Zapuže (2,5 km). Ponovno površinsko preobliko pa naj bi dobile ceste: Rečica — Sp. Gorje (3 km), Begunje — Zabreznica (5 km), medtem ko bi razširili I. etapo v dolžini 7 km ceste Krnjica — Mrzli studenec (Sport hotel). V Bohinju pa naj bi zgradili nov odcep ceste proti hotelu »Zlatorog«, zakaj na sedanji cesti je predviden z dograditvijo žičnice

avtočamp. Sredstva za ta dela: 43 milijonov občinske in 73 milijonov din okrajne udeležbe. O tem bosta razpravljala še oba zbora ObLO Radovljica.

»OČE«, v BOHINJU — Minulo nedeljo je v Bohinjski Bistrici gostovalo Goriško gledališče iz Nove Gorice s Strindbergovo dramo v treh dejanjih »Oče«, v ponedeljek pa so se predstavili Radovljčanom z »Botrom Andražem«. Dodali bi samo, da je gostovanje primorskih gledališnikov priredila Delavska univerza.

KOKOSJA FARMA — Gradbeni obrat KZ »Jelovica« gradi letos nad 10 objektov. S 94 delavci so v prvem letošnjem polletju zabeležili 62 milijonov 974.736 dinarjev realizacije. Se v letošnjem letu pa se bodo lotili gradnje kokošje farme.

Kombinat v Sovodnju se s svojo proizvodnjo vse hitreje uveljavlja. Naša slika prikazuje oddelek, v katerem iz plastične mase izdelujejo najrazličnejše vrečke. Posebnost oddelka je v tem, da so v njem zaposleni samo priučeni delavci, ki pa pogrešajo strokovnjake

Pravočasno zagotoviti načrte

Za razvoj turizma so v tržiški občini doslej še neizkoriščene možnosti — Zelenica ima možnosti, da postane pomemben zimski turistično športni center

O turizmu kot pomembni gospodarski panogi doslej v tržiški občini skoraj ne bi mogli pisati. Takšna ugotovitev je stara že nekaj let, čeprav bi pričakovali, da je turizem že dosegel neko vidnejšo razvojno stopnjo spriče številnih možnosti, ki jih v tržiški občini daje sama narava. Doslej so v občini sicer bile občasne razprave o problemih in možnostih razvoja glede turizma, vendar pa je zadeva vedno tudi običala le pri razpravah. Turizem bi moral postati smotrnejša gospodarska panoga, za katero bi morali v prihodnjem letu z letnim družbenim načrtom zagotoviti tudi potrebna sredstva.

V tržiški občini razen nekaj planinskih postojank in campinga v Podlublju ni nobenega niti malo malkavnega turističnega objekta. In ker ni tega, je razumljivo, da tudi o turizmu ni moč govoriti. Ves turizem se odvija v bolj ali manj slabo urejenih in zastarelih gostiščih, ki pa nimajo niti minimalno potrebnega števila tujskih sob. Res je sicer, da se gostinstvo z velikim prizadevanjem posameznikov ali gostinskih kolektivov nenehno izboljšuje, vendar je takšen način urejevanja in ustvarjanja pogojev za smotrno gospodarjenje na področju turizma preveč prepočasen. Na račun te počasnosti pa so bile doslej prav gotovo že velike izgube v prometu, ker se številni tuji in domači turisti le peljejo skozi Tržič, čeprav bi se prenekaletni radi zadržali med tržiškimi planinami, vendar se nimajo kje ustaviti, saj zato niti ni potrebnih parkirališč, kaj šele, da bi se turisti lahko poslužili kakšnih drugih, čeprav skromnih turističnih uslug. Škoda pa bo v bližnji prihodnosti lahko še mnogo večja na račun majhnega turističnega prometa, saj bo z dograditvijo pred-

ra in nove ljubeljske ceste promet verjetno še mnogo večji, kot je sedaj. Zato bi se morali turizma in njegovega razvoja v prihodnje Tržičani lotiti z vso načrtnostjo in si zato že v prihodnjem letu zagotoviti tudi potrebna sredstva.

Glede prihodnosti turizma v tržiški občini pa bi se morali odločiti za eno izmed naslednjih teženj, ki obstajata med Tržičani: ali se lotiti urejevanja že obstoječih objektov (domov in gostišč) ali pa se lotiti novih gradenj.

Spriče zastarelih sedanjih objektov je vprašanje, kolikšne koristi lahko pričakujemo od sredstev, ki bi jih bilo potrebno v obnovo investirati. Zato bi se bilo prav gotovo pametneje odločiti za izgradnjo zimskega turističnega športnega centra na Zelenici. Zelenica ima vse naravne pogoje, da bi to lahko postala. Tržičani bi se morali le odločiti, da bi ugriz-

nili v to jabolko, ki prav gotovo ne bo kislo, četudi bi bilo potrebnih za izgradnjo nekaterih turističnih objektov precej sredstev. Odlučiti pa bi se morali že ob

TRŽIŠKI VESTNIK

sprejemanju novega družbenega načrta za leto 1953. Za začetek bi morali dobiti vsaj toliko sredstev, da bi si zagotovili potrebne načrte. — B. F.

USTAVA IN LETNE KONFERENCE V OSPREDJU

Za danes popoldne je sklican plenem ObO SZDL Tržič. Na plenem bodo razpravljali predvsem o dveh zadevah: Pripravah na letne konference krajevnih organizacij SZDL in o pripravah, kako naj bi na terenu organizirali razprave z občani o predosnutku nove ustave.

ZA DAN ZDRUŽENIH NARODOV

Tržiška Delavska univerza je letos prav gotovo še mnogo bolj aktivna, kot je bila lani, čeprav smo že takrat lahko ugotovili, da s dokajšnjimi uspehi opravlja svoje poslanstvo. Razen seminarjev, ki in pogostih tečajev letos zlasti redno prirča različnejša predavanja, ki so skoraj vsak teden. Razveseljivo je, da so teme predavanj vedno tudi aktualne. Danes zvečer ob 19.30 bo v Cankarjevem domu predavanje — posvečeno 24. oktobra — dnevu OZN Naslov predavanja je — "Srečanje z narodi". Predavatelj pa bo ninar Bogdan Pogačnik.

»VEČER ZABAVNE GLASBE«

Takšen je bil naslov ponedeljkove večerne prireditve v Cankarjevem domu v Tržiču. Ker Tržičani močno pogrešajo podobne in tudi druge zabavne prireditve, je razumljivo, da so se ob zvočnih zabavnih kvarteta Bellevue in Ljubljane domačini in občičani zbrali v velikem številu. Za domačine so bili prav gotovo malkovno: za napovedani pevci smeli, a sicer: Ital'an Rav Martino, Nro Robić in Majda Sepe.

RAZGOVORI Z DELEGATI

Danes (in tudi včeraj) so bili v tržiški občini razgovori z delegati za bližnjo občinsko konferenco tržiške mladine. Delegati se s člani občinskega komiteja posvetovali o najaktualnejših problemih Tržičanov in tako razpravljajo o zadevah, ki bi jih morala občinska konferenca v prvi vrsti obravnavati. Ker je do konference še skoraj štirinaest dni, bodo imeli delegati na osnovi razgovorov dovolj časa in možnosti, da bodo zbrali vse potrebne podatke za svoje razprave.

NOV LOKAL

Gostinsko podjetje "Zelenica" v Tržiču je pred dnevi odprlo nove bife, ki ga je dreurdiralo iz nekdanjega gostilniškega prostora. Bife je prav gotovo doslej najlepši in najbolj sodobno urejen gostilniški lokal v Tržiču, ki pa vsekakor ne bi smel ostati edini.

Podjetje "Zelenica" je z ureditvijo novega lokala izvršilo le del svoje naloge in obljube. Bife je šele začetek rekonstrukcijskih del, ki jih bo v prihodnje še precej. (Se letos bodo namreč začeli z urejevanjem kuhinje).

PREDAVANJE O PREDOSNUTKU USTAVE

V pelek popoldne je bilo za vse člane železarskega izobraževalnega centra na Jesenicah prvo predavanje o predosnutku nove ustave FSRJ. Predosnutek je tolmačil predsednik komisije za ustavno vprašanje pri ObO SZDL Janko Burnik. To je bilo prvo tevrinsko predavanje. V solah železarskega izobraževalnega centra bodo tolmačili osnutek ustave tudi po razrežih, kar je posebnostna vrednost. — U.

Prometni miličniki so v mesecu prometne varnosti dali koristnikom cest že številne dobre nasvete, mnogokrat pa so morali nepremišljene pešce, kolesarje in mopediste opozarjati na kršitve prometnih predpisov, v hujših primerih pa seveda tudi kazni niso izostale. Če bi koristniki cest bolj upoštevali vse prometne znake, bi bilo prav gotovo manj neprijetnosti in tudi miličniki bi imeli precej manj nepotrebnega dela

Pred novimi nalogami

Pred kratkim je bila seja sekretariata občinskega odbora ZROP Kranj, na kateri so obravnavali dosedanje delo občinskega odbora kakor tudi krajevnih organizacij ZROP. Ugotovili so, da je delo na splošno dokaj dobro in da so zlasti nekatero osnovne organizacije dosegle lep napredek. Največji uspeh so dosegle na področju praktičnega izobraževanja in streljanja. V občini Kranj je skupno 1366 rezervnih oficirjev in podoficirjev, od katerih jih je v organizacijo vključenih 1251. Na vseh letnih konferencah krajevnih organizacij bodo razpravljali tudi o tistih rezervnih oficirjih in podoficirjih, ki se še niso vključili, in tistih, ki niso najbolj aktivni. Na teh konferencah bodo volili tudi nova vodstva in razpravljali o novem učnem programu.

Podrobno so analizirali dve minuli večji tekmovanji. Prvo je bilo občinsko in hitraj okrajno v orientacijsko-patrolnem pohodu. Nastopilo je 21 ekip. Zanimivo je, da so bile vse prvo plasirane ekipe iz kranjske občine. Prvo mesto je zasedla KO Zlato polje, ki je zbrala vse možne točke, to je 300. Drugo mesto je zasedla ekipa Vodovodnega stolpa z 290 točkami in tretje mesto KO Naklo z 287 točkami.

Drugo tekmovanje je bilo v streljanju. Rezervni oficirji so tekmovali z malokalibrsko pištolo, podoficirji pa z malokalibrsko puško. Oficirji so nastopili v devetih ekipah. Zmagala je ekipa Kranj-center z 261 krogi od 300 možnih, sledilo Senčur 260, Vodovodni stolp 253 krogov itd. Od posameznikov je bil najboljši Slavko Svetelj s 95 krogi od 100 možnih. Baldo Bizjak pa je bil za en krog slabši.

Na tekmovanju z malokalibrsko puško je zmagala ekipa Kranj-center z 210 krogi od 300 možnih, sledila Planina 170, Primskovo 169 itd. Najboljši je bil Rafko Rajgel iz KO Kranj-center, ki je dosegel 71 krogov od 100 možnih. Rezultati z MK puško niso bili najboljši. — R.

Urejevanje cest in poti

Besnica — V minulem tednu je imela krajevna skupnost Besnica svoje redno sejo, na kateri so razpravljali o tem, kako pomagati tistim, ki sami nimajo toliko finančnih sredstev, da bi si nakupili ozemlje. Po razpravi so se odločili, da bodo vsoto 33.000 din, ki je določena za te namene razdelili med sedem tamkajšnjih prebivalcev.

Največ govora je bilo o urejanju cest in poti. Blizu se zima in s tem čas, da se ceste in pota naušujejo, očistijo odtočni kanali, pregledajo in popravijo mostovi itd. Iz sredstev za te namene so do sedaj že največ porabili v vasi Njivica in z njo uredili najnujnejša komunalna dela. V Zg. Besnici imajo pripravljen gramoz za ceste in pokopališče, tako da bodo z deli lahko pričeli že v naslednjih dneh. Tam so zgradili tudi most čez potok Besnico. Dela so v polnem teku tudi v Sp. Besnici, v Rakovici in Zabukovju. Pri navedenih delih so mnogo pomagali prebivalci sami z vožnjami in z drugim prostovoljnim delom. — R.

ŠE STANOVANJSKI BLOK

Sola v Senčurju bo v kratkem dograjena, in če bo gradnja tako hitro napredovala, bo v prihodnjem šolskem letu že lahko sprejela dve učence. Prav tako — kot si želijo šole — na bi prebivalci Senčurja radi stanovanjski blok za svoje prosvetne delavce. Pred dnevi so se organizacije občine Senčur s pismeno prošnjo obrnile na svet za šolstvo ObLO Kranj,

Samo strokovnost ne zadošča

Solske in razredne skupnosti doslej še niso dovolj izvrševale svojih nalog

Svet za šolstvo ObLO Kranj je na zadnji seji razpravljal predvsem o solskih in razrednih skupnostih.

Predstavniki mladine so za sejo sveta pripravili obširno in izredno pestro gradivo o stanju na solah v kranjski občini v zvezi z delom solskih, domskih in razrednih skupnosti.

Na seji je bila najpomembnejša ugotovitev, da solske in razredne skupnosti še niso našle pravega načina dela, čeprav obstajajo že nekaj let. Za uspešnejše delo pa so imele doslej premalo pomoči v mladinskih organizacijah in mnogokrat tudi med samimi prosvetnimi delavci. Predmetni predava-

in osmih razrednih osemletk. Svet se je zavezal, da bo vsestransko podpiral prizadevanje mladinske organizacije pri organizaciji solskih in razrednih skupnosti. Nudil bo vsestransko podporo in poskrbel za boljše sodelovanje učiteljskih kolektivov pri tem delu. R.

Obetajoči načrti

Na predzadnjem plenumu je bil izvoljen za predsednika ObK LMS Jesenice Milan Veskovič, zaposlen v predelovalnih obratih Jeseniške Železarne, Novi predsednik so

zelo trudi, da bi mladinsko organizacijo v Jeseniški občini okreplil in njeno dejavnost izboljšal. Takoj po prevzemu funkcije je pregledal dosedanje delo komisij in ugotovil, da so vse — razen komisije za MDB — delale slabo. V razgovoru je dejal, da ima trenutno največ dela s pripravami na občinsko mladinsko konferenco, ki bo 11. novembra. Da bi delo izboljšal, meni, da bo nujno treba prenesti dejavnost na komisijo in razbremeniti sekretariat, ki je bil doslej težišče vse dejavnosti. Prav tako bo predlagal, naj bi plenum zmanjšal od 31 na 19 članov, da bo bolj elastičen. Tre-

JESENIŠKI KOVINAR

nutno v Jeseniški občini zaključuje s konferencami po aktivnih in osnovnih organizacijah. Le-te pa so bile v gospodarskih organizacijah dobro pripravljene in izvedene, slabše pa po solah. Po mnenju tov. Veskoviča bo morala mladinska organizacija v prihodnje več misliti na vajensko mladino, ki se doslej mnogokrat ni ukvarjala z nalogami, ki spadajo v njeno stroko. Potrebno bo tudi izboljšati sodelovanje med mladinsko in ostalimi organizacijami, med katerimi doslej še ni bilo potrebnega sodelovanja, kar je tudi slabša dejavnost mladinske organizacije. — U.

Milan Veskovič

Obnovljena „Delikatosa“ obdarila prvega potrošnika

Ob navzočnosti predsednika ObLO Jesenice, predsednika stanovanjske skupnosti Plavž, direktorja trgovskega podjetja Delikatosa in mnogih potrošnikov je izročil v ponedeljek zjutraj predsednik sveta za blagovni promet pri ObLO Jesenice tov. Jeršin obnovljeno in povečano poslovalnico Delikatosa svojemu namenu. Z njo so dožele Jesenice moderno urejeno in sodobno opremljeno samopostrežno trgovino s 78 m² prodajne površine, ki bo odprta tudi ob nedeljah od 7. do 17. ure. Prvemu potrošniku, komaj 10-letnemu Borisu Königu iz Murove, je poklonil ob otvoritvi poslovodja Malej lepo darilo. Nova samopostrežna trgovina vzbuja pozornost z bogato izbiro in še posebej z okusno aranžiranimi izloženimi okni.

ki je v četrtek sklenil, da bo gradnjo stanovanjskega bloka v okviru potreb in finančnih možnosti podprl. — R.

Pred dnevi so izročili na Hrušič v prostorih tamka šnje osnovne šole novo urejene prostore otroškega vrtca svojemu namenu. Prostorji iz garderobe in prostorne učilnice oziroma igralnice, v kateri je skupino otrok s tovarišico Kljnarjevo ob povratku z dopoldanskega izleta posnel naš fotoreporter. Otroški vrtec lahko sprejme 50 otrok

OBVESTILO

Predavanje o zboljšanju discipline in varnosti na cesti

V ZVEZI Z AKCIJO »ZA ZBOLJŠANJE DISCIPLINE IN VARNOSTI NA CESTI« VAS OBVEŠČAMO, DA SMO PRIPRAVILI ZANIMIVO PREDAVANJE, KI BO V PETEK, DNE 26. 10. 1962, OB 19. URI V AVLI OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA KRANJ (nova stavba). PREDAVAL BO TOV. ADOLF STAPAR. OBVESTILO POSREDUJTE VSEM POZNANIM KORISTNIKOM CEST, DA SE PREDAVANJA UDELEŽIJO V ČIM VEČJEM ŠTEVILU.

V A B L J E N I !

AVTO-MOTO DRUŠTVO
K R A N J

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Na glinaste golobe

Okrajna lovska zveza za Gorenjsko je pred kratkim organizirala prvo pravo lovskega tekmovanja. Na strelišču v Struževem so se pomerili v streljanju na glinaste golobe (prvič v Kranju) in streljanju na tarčo jelena.

V prvi disciplini je zavzela prvo mesto tričlanska ekipa lovske družine Senčur (v postavi Jože Kirbiš, Aldo Zorut in Slavko Velikanje), pri tarči pa so dosegli prvo mesto člani LD Besnica.

Najboljši športnik Gorenjske 1962

- Vsako leto ob DNEVU REPUBLIKE bralci GLASA z nagradno anketo izberejo NAJBOLJŠE GORENJSKE ŠPORTNIKE. Vabimo vas, da nam s svojimi predlogi tudi letos (tokrat že sedmič) pomagate sestaviti desetorico najuspešnejših športnikov in izbrati »zmagovavca«, ki mu bo uredništvo Glasa kot NAJBOLJŠEMU ŠPORTNIKU GORENJSKE V LETU 1962 izročilo PREHODNI POKAL.
- Da se boste za svoje desetorice laže odločili, bomo v naslednjih 12 številkah na kratko opisali važnejše dosežke gorenjskih športnikov od decembra lani do vključno novembra letos. Poiskusili bomo vsaki tak, da na nikogar ne bomo posebej vplivali in bomo vsakih vaših dopolnitev v sestavljeni desetorici samo veselili.

DECEMBER

Začnimo pri jesenskih hokejistih, ki so lani (potem ko so petič osvojili naslov državnih prvakov) zgodaj pričeli s pripravami na novo prvenstvo. TIŠLER, SMOLEJ, FELC, KLINAR in VALENTAR so bili najboljši igralci moštva, ki je doma dvakrat premagalo goste iz Svice, enkrat Poljake, na turneji po Svici pa so bili uspešni trikrat.

Pozimi je tudi sezona namiznega tenisa. Na zveznem mladinskem turnirju na Jesenicah je bil triglavčan REBOLJ drugi (za Veckom), domačin REBOLJ in KAVČIC pa sta osvojila deseto in enajsto mesto. Kavčič se je odlično odrezal tudi na dvoboju mladinskih reprezentanc Slovenije in Hrvaške, saj je bil edini neporaženi igralec (odsotna sta bila Freljh in Vecko). — Član Triglava TERAN je na prvenstvu LRS v Kranju spet postal prvak med člani (pred tem se je kot član državne reprezentance udeležil mednarodnega prvenstva Švedske), odlično tretje mesto pa je pripadlo Frelhu. — Republika prvakinja med članicami je postala CADEŽEVA (Triglava), PLUTOVA pa je skupaj s Teranom postala prvakinja v mešanih parih pred Cadežovo in Frelhom. — Tudi na turnirju ženskih republiških reprezentanc sta Plutova (v prvi ekipi) in Cadeževa (v drugi) dokazali, da sodita med četvorico najboljših Jugoslovanek.

Tudi judoisti Triglava v postavi STARE, BAVEC, RAKOVEC, GOVC, SIFKOVIČ in KAVČIC so se zelo dobro odrezali. Z 12 zmagami in le enim porazom so zavzeli drugo mesto v republiški ligi — za državni prvaki »Ljubljane«.

Jesenjski kuglačji so v Ljubljani zmagali na šestorboju najboljših jugoslovanških ekip. Najboljši v vrsti je bil SLEBAR.

Smučarski tekači so startali v Ratečah. Med člani sta bila najboljša dolgoletna reprezentanta Gašper KORDEŽ (Triglava) in Zdravko HLEBANJA (Mojstrana), pri mladincih pa sta pobrala lovorki KALAN in KOBILICA (oba Gorje). Rokmetalisti Mladost in poletni atletini Triglava Ivanka in Marija TOLARJEVI sta na smučeh tedaj premagali ostale mladinke.

V odsotnosti reprezentantov, ki so bili na pripravah v Cervinju, so na tekmovalju alpincev na Starem vrhu zmagali bratje KLINARJI z Jesenic — prvi je bil Stanko, drugi Jože, tretji pa Andrej. Med mladinci sta bila najboljša Jeseničana JAKOPIČ in BOSKIN.

- Predlog desetorice najboljših gorenjskih športnikov pošljite na naše uredništvo najkasneje do 22. novembra letos. Nagrade bodo prejeli tisti, ki se bodo s svojim predlogom najbolj približali končni razvrstitvi. — Da bo izbira kar najbolj realna, bomo enako sestavljene lestvice (tako te doslej nekateri skušali spraviti v ospredje svojega ljubljence med športniki) upoštevali kot en predlog: enako tudi delno spremenjene z enako pisavo (najrealnejše izmed več lestvic istega pisca bo izbrala posebna komisija).

»Napadavci« odgovarjajo

V ponedeljek, 15. oktobra, je bil v Glasu objavljen članek z naslovom »Se en napad na sodnika«. Da bi bili dogodki prikazani v pravi luči, je naša dolžnost, da širši javnosti vse še enkrat pojasnimo.

TVD Partizan Predvor-Bela je v počastitev krajevnega praznika organiziralo pokadni nogometni turnir, ki so se ga (razen domačega) udeležili tudi sosednja moštva — iz Predoselj, Visokega in Trboj. Kot je znano, sta bila finalista »Predvor« in »Visoko«. Ze na začetku tekme je bilo čutili napeto vzdušje, vendar smo upali, da bo sodnik tov. Arh za deva znal urediti. Žal, pa je odpovedal na vsaj štiri in je tekal po igrišču kot 12. igralec gostujočega moštva. Kapetan domačega moštva je pri njem protestiral (ker ima izmed igravcev edini to pravico), vendar ga je sodnik zaradi ugovaranja opomnil. Ko pa je gostujoči igralec po vrsti poskoval tri domačine, sodnik ni ničesar ukrenil! S tako grobo igro so gostje povedli z 1:0, ne pa domači — kot piše K.

športa, vendar bi pripomnili, da njegovo sojenje meče slabo luč na kranjski sodniški zbor, ki sicer solidno opravlja svoje dolžnosti.

TVD Partizan Predvor-Bela

V Bohinju spet nogomet

Po daljšem premoru so se pred kratkim začeli spet igrati v Bohinjski Bistrici zbralo nad 300 ljubiteljev nogometa, ki so z navdušenjem spremljali prijateljsko srečanje med domačo enajstoroico in jesenskim prvakom I. razreda NPK Partizanom iz Naklega. Po povratku nekaterih bohinjskih fantov iz JLA so domačini spet lahko sestavili nogometno enajstoroico in vse kaže, da se v bohinjskem kotu obetajo za nogomet lepši časi. Letošnje prvenstvo tekmovalno sezono so sicer že zamudili, zato pa bodo že sedaj pričeli s pripravami, da se bodo lahko udeležili borb za točke v sezoni 1963/64. V pripravah jim bodo pomagali občinski zvezi za telesno vzgojo v Radovljici in Kranju.

Bohinjci so na nedeljskem srečanju pokazali, da nogometa še niso povsem pozabili, odlikovali pa so se z veliko pozitivnostjo. Kljub temu pa so jih gostje, ki že več let igrajo nogomet, zasluzeno premagali z rezultatom 9:4 (3:2). Srečanje je na zadovoljstvo vseh vodil sodnik Marjan Mulič iz Nove Gorice. — F.

Gorenjska rokometna liga

Duplje : Sava 14:13
Duplje, 21. okt. — Potem, ko so vodili ob odmoru za 2 gola, so gostje v nadaljevanju povečali razliko še za en gol (10:7). To pa ni preprečilo domačinov, da ne bi ponovno osvojili obeh točki in se tako približali naslovu prvaka. — DUPLJE: Grašič II 6, Jeruc 3, Kenda 2, Grašič I 1, M. Boncelj 1, S. Boncelj 1; SAVA: Bohinec 4, Pirih 3, Rebolj 2, Horvat 2, Zorman 1, Klavora 1. Dobro je sodil Gorjan z Golnika.

Triglava in Jesenice prvaka

Preteklo medeljo so bila končana še zadnja tekmovanja v slovenskih odbojkarških ligah. Lahko rečemo, da smo z rezultati gorenjskih predstavnikov zadovoljni. Najbolj so presenetile igravke kranjskega Triglava, ki so po lanskem neuspehu igravce v veliko voljo in osvojele prvo mesto. Izbile so le srečanje v Novem mestu, postale pa so tudi slovenske mladinske prvakinje. Jeseničanke so nekoliko razočarale.

Lestvica:

Triglava	6	5	1	16:	6	10
Novo mesto	6	5	1	14:	7	10
Jesenice	6	2	4	8:	14	4
Kamnik	6	0	6	4:	18	0

V zahodni skupini druge slovenske lige za moške sta se borili za prvo mesto gorenjski moštvi »Jesenice« in »Kropa«. Po spomladanskem delu so vodili Kroparji brez izgubljene tekme, nato pa so popustili in zaradi poraza na domačem igrišču proti Triglavu celo zadržali na tretje mesto. »Jesenice« so zaradi tragičnega dogodka v moštvo izgubile prva tri srečanja, nato pa so z dobro igro uspele povrniti izgubljeno in tako jih bomo po enoletnem premoru lahko spet videli v družbi najmočnejših slovenskih odbojkarških kolektivov. — Zirovnica — je igrala vseskozi solidno

Lestvica:

Jesenice	14	11	3	37:	16	22
Crnuče	14	10	4	34:	19	20
Kropa	14	10	4	37:	22	20
Kamnik	14	8	6	34:	23	16
Zirovnica	14	6	8	26:	28	12
Triglava	14	5	9	17:	32	10
Kočevje	14	4	10	19:	33	8
Izola	14	2	12	12:	38	4

M. J.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

kupim

ostalo

- Prodano dobro ohranjeno 120-litno harmoniko. — Ogled pri Jolici Godler, Dom slepih, Skofja Loka 4252
- Prodano mesalec za gnetenje testa (150-litrski), razdelilnik za rezanje testa in ostalo opremo pekarskega obrata. Prednost nakupa ima državni sektor, po 5. novembru pa tudi privatni sektor. — Obrtno podjetje Cerklje na Gorenjskem 4253
- Takoj prodam dvosobno stanovanje. — Oddati ponudbe pod »Jesenice« 4254
- Zaradi selitve prodam razno tekstilno orodje in napravo za izdelovanje vzmeti za šipalnice ter še nedovršen stroj za obdelavo lesa. — Hvalica, Kosarska 3, Trzin 4255
- Prodano kravo, ki bo čez en mesec tretje teletila. — Možjanca 4 4256
- 3 prašiča, 50 kg teža, prodam. — Voglje 40 4257
- Ugodno prodam moped Colibri s 7000 km. — Ivan Osterman, Preborec 38 4258
- Prodano kravo s telikom ali po izbiri. — Breg ob Savi 11, Kranj 4259
- Obdelan les za ostreže prodam ali zamenjam za opeko. — Naslov v oglašnem oddelku 4260
- Prodano moštarec in zimska jabelka. — Luže 29, Senčur 4261
- Prodano vseljivo hišo z malim gospodarskim poslopijem. Cena po dogovoru. — Franc Potočnik, Grad, Partizanska 52, Bled 4262
- Prodano posestvo z zemljo. Cena po dogovoru. — Franc Potočnik, Grad, Brezje 37, Križe 4263
- Prodano hišo v Naklem 57 pri Kranju. — Ponudbe oddati pod »Vasljiva« 4264
- Prodano 2 prašiča, okrog 80 kg teža. — Alojz Jenko, Trboje 14, Smlednik 4265
- Prodano 2 kravi po izbiri. — Tupalče 10 4266
- Takoj prodam Primo — 150 ccm, za 170.000 din. — Mato Polajnar, Potoče 14, Predvor 4267
- Prodano mlade pse, krasne čistokrvne nemške ovčarje, stare 9 tednov. — Toni Malenšek, Dom slepih Stara Loka 28, Skofja Loka 4268
- Prodano 2 »Horeca« — 350 ccm. — Gorenjesavska 24, Kranj 4269

Seno in slamo v omejenih količinah kupujemo. Ustne ali pisarne ponudbe poslati na Kmetijsko gospodarstvo Kranj, Vodovodna c. 4, telefon 22-32 4214

Kupim novo italijansko lambrico. — Matevž Jerasa, Straziška 15 4270

Kupim ali zamenjam za krompir 600 kg sena. — Predvor 56 4271

ostalo

Podpisana Ivana Vidic, delavka, Kranj, Kajuhova 2, preklicujem in obžalujem, kar sem neresnično govorila o T. D. iz P., kakor tudi obžalujem vse žaljivke, ki sem jih izrekla njej in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Objubljam, da v prihodnje ne bom več širila neresničnih govoril 4272

Oddam lepo opremljeno sobo dvema sestrama ali prijateljicam. Povprašati od 11. do 16. ure popoldne. — Naslov v oglašnem oddelku 4273

Preklicujem besede, s katerimi sem žalil Cirila Savsa, Predvor. — Janez Kok, Breg 4274

Organom LM iz Kranja in Skofje Loke se zahvaljujem za vrnilo ukradenega kolesa. — Alojz Ovsenič 4275

Dvosobno komfortno stanovanje v bloku menjam za manjše. — Ponudbe pod »Kranj« 4276

Instruktorja za risanje išcem. — Ponudbe pod »Takoj« 4277

Od Bitnja do Gaštea izgubljen torbice z denarico in gotovino, vrnil prosim na LM Kranj 4278

Trgovina »RADIOCENTER« v Kranju sprejme trgovskega pomočnika. Pogoji: izučen v trgovini, Nastop službe takoj. — Ponudbe oddati v trgovino 4279

Dne 19. 10. sem izgubil denarnico z nekaj denarja od gostilne na Plavžu do zdravstvenega doma na Jesenicah. — Vrniti proti nagradi na podružnico Glasa na Jesenicah 4280

Potrošniki, pozor!

PRODAJALNA POHISTVA »SIPAD« Kranj, Trg revolucije 2, (kino »Storžič«) obvešča cenjene kupce, da je znižala cene posameznim delom sobnega, kuhinjskega in pisarniškega pohištva za 20 do 30 odstotkov.

Obiščite nas in oglejte si brezobvezno za nakup naše prodajne izdelke v naši trgovini ali v skladišču v Naklem nasproti Marinska od 6. do 14. ure.

Grigorij BAKLANOV

Seženj zemlje

Roman objavljam s privolitvijo založbe Obzorja Maribor, ki ga bo izdala v knjigi.

Vse življenje ne bom pozabil Ritiinega krika, tega poslednjega med tolikimi ljudmi tako osamljenega in skrivnostnega krika, ob katerem sem ves vzdrltel:

—Aljoša!

Babina smo v vročem avgustovskem popoldnevu pokopali sredi greda. V žalostno, pešeno zemljo. Z lopatimi smo posekali korenine in mu izkopali grob. Gozd je bil razredčen. Sonce je pripetkalo kot na čistini in iz ranjenih dreves se je v potočkih cedila molča. In tako je vrnjalo po vlažni zemlji in v svetlem lesu.

Razpoglavni smo v tesnem krogu stali ob grobu in vojaka z lopatimi. Ki sta še kopala v jami, sta hitela pod pogledi prisotnih. Babin leži na svežem kupu zemlje, zavit v sotorovino, arnolias, čudno rumen, s strnjeno krvjo na ustnicah. Na levem licu, pod ušesom, je ostal šop neobritih dlak. Odmaknem pogled. Nekdo zajepeta, da bi moral Red rdeče zvezde odpreti in ga vrniti štabu. Val septajto. Zaven mene stoji Bril in pripoveduje nekomu, kako je šele pred tedavnim prišel v bataljo in, nič hudega sluteč, objubil Babino, da ga bo preživel. In zdaj se je uresničilo: preživel ga je...

Vojaka zlezeta iz groba, pobereta lopati in se umakmeta v greda. Na kup zemlje stopi Karajev. V tihini se razleže rezek glas: —Tovariši vojaki in častniki! Danes pokopavamo... —

Zona me spreletava. Ozrem se in v pogledom iščem Rito. Ni je tu. Prezvrneme me občutek ojašanja. Se davi mi je Frolikov kralj vodo po hrbtu. Babin je prhal pod hladnim curkom in se vesel moker in živahen drgnil z dlanmi. Z zavistjo sem gledal mlado telo in štel brazgotine. Tako se bo vojna bližala koncu

in še marsikoga bo zadela zgrubljena krogla, čeprav se razum s tem ne bo mogel spoprijazniti.

Odrine me neznan major, ki se zadržanim dihom preriiva v sprednjo vrsto. Pogledam ga in nenadoma uzrem nad njim, na drevesu, sivkasto, od dežja skrivenčeno deščico z obledelim napisom. S težavo ga razvozlam in preberem besede: »Iz enega debla je moč napraviti milijon šibic. Ena sama šibica pa more upepeliti milijon dreves. Varuj gozd pred ognjem!«

Predvojni napis v gozdu, ki so ga uničili topovi. Mar ni vse, kar smo doživljali že četrto leto, nastalo iz drobnega plamenčka, ki ga niso takoj poteptali, temveč zavestno razpihovali, dokler ga slednjič ni bilo več mogoče pogasiti?

Karajev prepusti svoj prostor na kupu majorju, ki se je pri-gnetil v prvo vrsto. Vzemirjen sem, ker ni Rite. Previdno se umaknem iz kroga, da bi jo poiskal. Spotoma srečam nekaj vojakov. Eden izmed njih se smehljiva zbežano kakor klovek, ki se je bal, da bo zamudil, pa v poslednjem trenutku spozna, da je prišel še o pravem času.

Dolgo lačem Rito in ko me začne resno preganjati škrb, jo nenadoma zagledam. Sedi na podzemnem debilu. Sprva ne najdem moči, da bi stopil k njej, in tako opazim njen hrbet na tenko sled jermena prek rame do pasu. Potem skesano sedem k njej. Nekaj bi ji moral povedati. Toda kaj naj poročim, saj so vse le prazne besede. Strmi predse z mrtvimi, ugaslimi očmi. Lica ima vneta. Sledi pousenih solz. Nenadoma razumem čemu ni šla k pokopu. Bila je Babina žena in prijatelj, ljubila je Babin, ki je delilo z njim dobro in zlo. Vendar s slozami ni šla k grobu, med nezane častnike.

—Rita! — jo previdno pokličem.

Ne obrne se, morda me ni slišala, strmi predse. Počakam trenutek in ponovim: —Rita... —

Todaj se hlastno obrne in znova se ji zaiskri v očeh. Pogled se ji kreše v odkritem sovražstvu. Nič hudega ji nisem storil. Vendar živim, Babin pa je mrtov. In če bi naj zdaj umri namesto njega, bi rad privolil. Toda tu sem brez moči.

Za nama se razleže neubrana salva. Vidim, kako Riti vzdrliti hrbet. Vstane in naglo odide. Rada bi pohitela, toda druga salva jo prehliti in se ji zareže v uho, ko odhaja.

Se dolgo sedim sam na podzemnem debilu. Sele zdaj, po Ritiinem odhodu, spoznam, da je neke v meni ves žalostni dan utripalo nejasno upanje. Spoznanje je prišlo šele zdaj, ko Rite ni več.

Ponoči zapuščamo položaje, pehota se odpravlja dalje. Rita gre z bataljonom. Se posloviva se ne. Hudo mi je pri srcu in zaradi nje trpim!

Rumena zvezda svetlo gori vso noč nad vzpetinami, ki so ostale za nami. Dolgo jo ogledujem. Najbrž ima kakšno ime — Sirius, Orion... sama tuja imena, ki jih nečem poznati.

Bosonogi ležimo ob cestnem robu v prašni travi: Sajenko, Vasin, Pančenko in jaz. Sajenko je iztegnil debele noge z mesnatimi podplati — po njih se sprehajajo muhe — obraz pa je zakril s črno kabanico in spi. Tudi Pančenko spi. Leži na boku, pod glavo ima vrečo s hrano. Se v snu jo varuje — kdo ve, pred kom. Kakor da potujemo z vlakom, kjer se med vojno marsikaj zgodi. Saj se vojskuje — med drugim — toda večinoma nas oskrbuje z živili, pripravljajo hrano in nas pita. Gospodinjke skrbijo za trpinčijo celo v snu. Zaskrbljen obraz ima. Za pasom mu namesto ročnih granat visijo tri čutare. Z Vasiinom ga sočasno pogledava. Kot vsak obrtnik je uravnotežen in miren, pozna svojo ceno in zre na Pančenka z dobrodušnim prezirom. Pogleda se srečata in Vasin se nasmehe. Prvič opazim, da se Vasinovo oči v soncu rdečkasto lesketajo. Naploh je prikupen zagorel fant, lasje se mu rdečkasto lesketajo, črne obrvi ima, kakor iz oglja, pa raven in ponesčen vrat. Sedi s podvitimi, golimi nogami in rozlja dolgo pelico. Povsili je dolge, na konceh rdečkaste trepalnice. Čeravno majhne postave, zre nekako zviška na marsikoga višjega.

Kmalu se bomo razšli. Lenobno razvaleni, orjaski in ravnodušni Sajenko ni vajen, da bi se moral premetniti pri delu. Prijetneje mu je, če se s patruljo glazi k Nemcem. Kot pa da bi moral kopati jarek. Zanj mi ni treba skrbeti. Njegovo življenje bo kakor vroč, razpuščen avgustovski popoldan, ko se človeku še v senici ne ljubi premakniti roke. Zenske ga ljubijo in njegova žena — najbrž bo stalni suhljato, preprijljivo žensko, kajti kdor preveč peskuha, slednjič kralo ugrizne — mu nikdar ne bo odpuščala, da jo vrn z drugimi. Grizla ga bo pa sitnarila in rogovilila po hri. Toda Sajenko sodi med ljudi, ki jih zlahka ne poteka. Mimogrede povedano edini je iz moje baterije, ki nikdar ni bil ranjen, čeprav je bil ves čas vojne na fronti.

Prihodnost bohinjskega sirarstva

Sprejeta lokacija ni najboljša - Dograditev ob jubileju

«Bohinjski sir in naše ceste. Precej skupnega imajo: luknje. Kadarkoli se vozim po njih, se vedno spomnim nanj. V prvem kraju ga kupim in si ga poštno privoščim, da potolžim želodec...» - Anekdota s tolikimi inačicami kolikor je lukenj v ementalu in na cestah (kje jih je več?), na rovaš o naših cestah. Pa ne da bi mislili, da so bohinjskemu siru prinesle sloves kolanjaste ceste. Ne! Sirarstvo na bohinjskem ima že skoraj stoletno tradicijo in bo kot predvidevajo kar dostojno praznovalo jubilej.

DROBEZ IZ SIRARSKE KRONIKE

Leto 1880. Precejšnja revščina. Ljudje se v glavnem preživljajo z živinorejo, oglašanjem in prav malo jih je, ki se ukvarjajo s poljedelstvom. S proizvodnjo kuhanega masla so se

ukvarjali le premožnejši, ki so ga v Trstu zamenjavali. Nekateri iz posnetega mleka izdelujejo skuto in domači sir «precejnik in mohtant», kar je sestavni del vsakdanjega domačega jedilnega lista. Prelomnico pomeni prihod nekoga Svicarja, ki nauči izdelovati Bohinjske sir v hlebbih po emental-

skem načinu, za katerega se udomači ime «bohinjski sir». Te novosti so se kmalu vsi navzeli. - Glas o tem je šel daleč naokoli. To je izboljšalo dohodke bohinjskega kmeta. Pojavile so se vasiške sirarnice, vendar razdrobljeno sirarstvo že takrat ni dalo enotne kvalitete. To je prišlo najbolj do izraza okoli leta 1926, ko so začeli izdelovati sir v mlekarnah tudi izven Bohinja. 1932. leta je nastala bohinjska mlekarstva centrala, ki je združila proizvodnjo sira v vseh vaseh tedanje občine Boh. Bistrica oziroma spodnje bohinjske doline od Ribčevega laza do Nomenja in je imela sedež v Bohinjski Bistrici.

Sirarna v Stari Fužini je v hiši s številko 90, pod to pa je vklesana letnica 1883. Na njej je tudi vzdana spominska plošča z imeni padlih v minuli vojni

Danes vemo, da je živinoreja v Bohinju sila važna panoga, saj predstavlja 63 odstotkov narodnega dohodka. Prav tako vemo, da je v bohinjskem kotu proizvodnja sira razdrobljena: v 28 sirarnah predelajo na leto do 1 milijon 200.000 litrov mleka v 90 ton sira. Le-te kakor tudi njihova oprema so zastarele in ne zadovoljujejo potreb. Tega se zavedajo tudi Bohinjci, saj že nekaj let razpravljajo, kako bi mlekarstvo spravili z mrtve točke. Zakaj današnji bohinjski sir nima več tiste kvalitete, s katero si je pridobil sloves in potrošnik z njim ni najbolj zadovoljen. Z razmišljanjem o jutrišnjem sirarstvu so se pojavila deljena mnenja. Eni so bili za gradnjo skupnih zorišnih klet in skladišča v Bohinjski Bistrici, drugi pa so se potegovali za gradnjo nove moderne centralne mlekarne za ves Bohinj. Zmagali so zagovorniki centralnega objekta, vendar se je

Med zorenjem zahteva sir posebno nego. Tri mesece mora biti v zorišni kleti z določeno temperaturo in določenim odstotkom vlage v zraku. Vsak drugi dan je treba hlebec obrniti in ga obrisati. Prvi mesec ga je potrebno umivati s toplo vodo tako kot dojenčka

V sirarskem obratu v Stari Fužini smo se srečali z ANTONOM TALARJEM, nagradjencem letošnjega »Krvavega balasa«. Tam tudi prodajajo sir na drobno. Ko je zarezal v hlebec sira, se je nehote sprožila kamera

zopet ustavilo pri lokaciji: Srednja vas ali Bohinjska Bistrica. - Sprejeta je bila prva.

MNENJE STAREGA SIRARJA

Ko smo se ondan potepali po «sirarskem» Bohinju, smo se spomnili Janeza Zmitka iz Stare Fužine 72. Petinpetdesletni Janez Zmitnik, ki je zaposlen v mlekarškem obratu v Bohinjski Bistrici, je v svoji «sirarski karieri» vzgojil do začetka minule vojne 16 sirarjev. «Potem jih ni bilo več, nihče se ni hotel učiti, pa tudi tisti, ki so bili, so šli v LIP, kjer so bolje plačali.» Poberali smo ga, kaj meni o perspektivi bohinjskega sirarstva. - «Menim, da je problem zorišnih klet večji kot pa gradnja novega objekta, sicer pa v kolikor bi gradili nov objekt, naj bi bile sedanje sirarne le zbirnice mleka, zakaj gradnja centralne mlekarne bi bila nedvomno bolj primerna v Bohinjski Bistrici. Tam so dani vsi naravni in gospodarski pogoji. Če bo nova mlekarna v Srednji vasi, se bo moralo mleko voziti tja z dveh strani, s čimer se bo vsekakor povečala režija prevoza. Da je mleka v zgornji dolini več, velja le za tri mesece: marec, april in maj, zakaj kasneje gre živina v planine. Takrat tudi prenehajo z obratovanjem sirarn, medtem ko obrat v Bohinjski Bistrici proizvaja vse leto.»

OB JUBILEJU

Sedaj so načrti že izdelani. Po predračunu bo veljala gradnja novega mlekarškega objekta v Srednji vasi okoli 80 milijonov. Zato so že zagotovljena sredstva. Nekaj bo prispevala kmetijsko-gozdarska zadruga v Srednji vasi, ki skrbi za sirarstvo v bohinjskem kotu, ostali del pa bodo dali krediti, za kar je občinski ljudski odbor Radovljica iz izglasoval poroštvene izjave. Po predvidevanjih bodo z gradnjo začeli že v prihodnjem letu, končali pa bi jo 1964. leta, torej v letu, ko bo praznovalo bohinjsko sirarstvo stoletnico obstoja.

Res da si jutrišnjega mlekarstva pravzaprav sirarstva brez sodobno urejenih obratov, katerih kapaciteta naj bi bila od 8.000 do 10.000 litrov mleka dnevno, ne moremo zamisljati. Zato se bo morala sedanja proizvodnja mleka v prihodnjih letih vsaj podvojit, o čemer pri KZ v Srednji vasi že razmišljajo. Toda kljub temu bi zapisali, da bi se morala KZ ukvarjati v prvi vrsti z razvojem kmetijstva, živinoreje in mlekarstva, ne pa iskati vire dohodkov v izkoriščanju lesa. Kljub temu da je že sprejeta lokacija za centralno mlekarno v Srednji vasi, je menda čas, da se o prednosti lokacije v Bohinjski Bistrici temeljito razmisli.

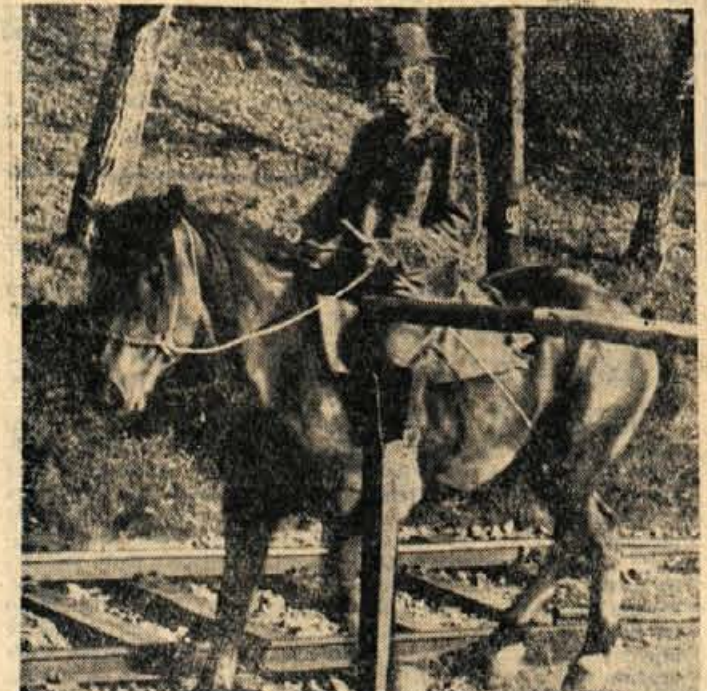
STANE SKRABAR

BODICE

● Zadnjič sem končal pri Radovljčanih, na žalost pa moram danes spet začeti pri njih. Vsi tisti, ki že dolgo niste bili na vrsti, mi so oprostite.

Približno pred štirinajstimi dnevi sem na kletnih vratih v Prešernovi ulici št. 10 prebral naslednji »lep« napis:

VSE NAPAKE PO(P)RAVLJENE
POZDRAVLJEN
BODICAR
NASVIDENJE — H. S.

Na poti iz Naklega v Tržič gre cestni promet kar trikrat preko železniške proge. Mnogokrat je v cestnem prometu precejšen zastoj zaradi spušenih železniških zapornic. Zastoji pa bi bili seveda lahko precej krajši, če zapornice ne bi spuščali prezgodaj in jih dvigali prepozno. Včasih je treba čakati tudi po pet, deset ali več minut! Vsekakor gre v teh primerih za precejšnjo neodgovornost tistih, ki upravljajo z zapornicami. Z življenjem pa se večkrat igrajo številni pešci, kolesarji, mopedisti in drugi, ki gredo kljub zaprti cesti čez progo. Nesreče so bile v takšnih primerih že precej pogoste. Naša slika pa prikazuje, kako se je ob spušenih zapornicah pretrnil jezdca čez progo. Konj je šel nerad preko, zato mu je moral jezdca »pomagati« s palico. Komaj dobro sta prišla preko, pa je prisopihala lokomotiva. Kaj bi bilo, če bi se konj spotaknil? Zapornice so zato, da preprečujejo nesreče in tega se morajo zavedati vsi koristniki cest

Na sosednjih vratih pralnice pa: »Tvoj gobec Bodičar«.

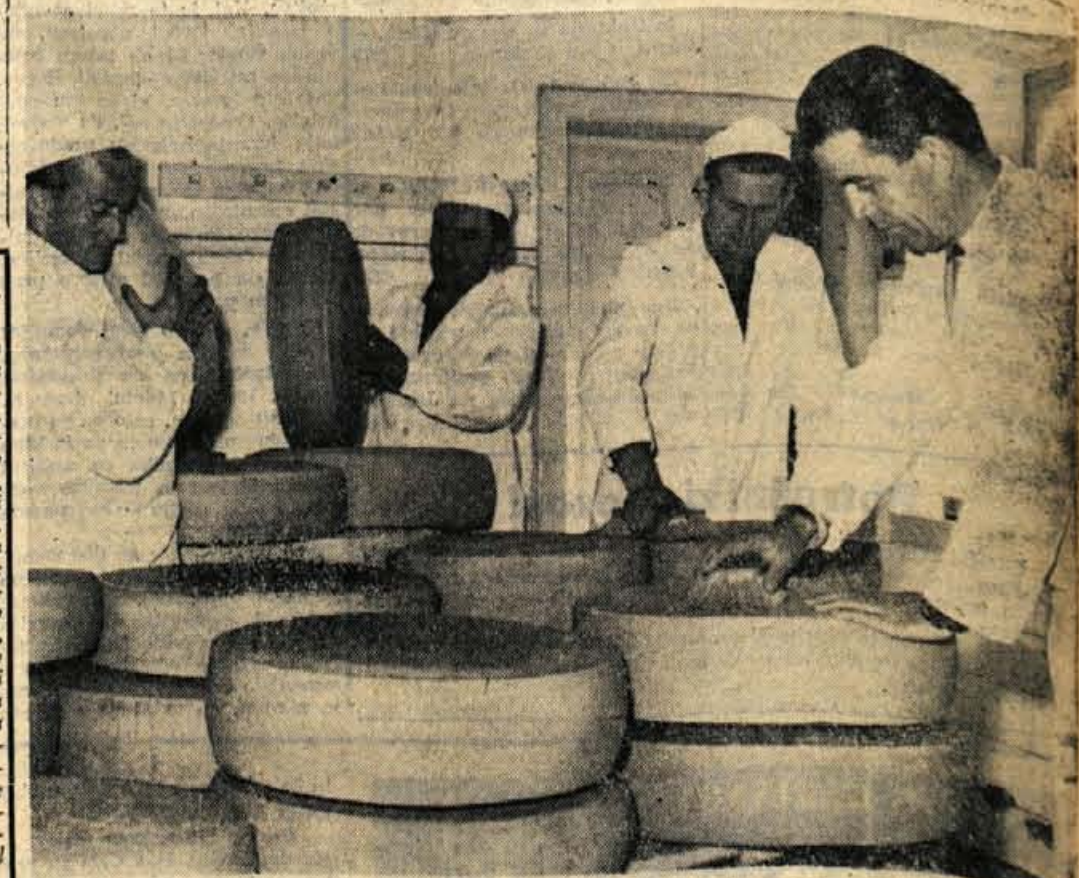
Lepa reč! Pred enim mesecem sem opozoril tamkajšnje prebivavce na nekaj napak, zdaj pa so mi jo takole zagodli. Celo podpisali so se. Upajmo, da kratica H. S. ne pomeni hišni svet. In konec koncev — napak je ostalo še vedno precej, ena pa je nova — velik napis, ki prav gotovo ni na pravem mestu. V dokumentacijo bom v kratkem naštel nekaj napak, ki so še ostale: vrata v pralnico so nestrokovnjaki popravljena, namesto razbitih šip so deske in tema v pralnici, smeti pod stopnicami so dobile nov prostor v kotu, nad večnimi vrati je ostala razbita šipa, podboj za večna vrata je še vedno otroška gugalnica in vrat ni mogoče zapreti, pralni kotel se je odlučil od zida itd. Po vsem tem me čudi, če se je pod takšen napis res upal podpisati hišni svet, za katerega nekateri trdijo, da že dve leti ni imel nobenega sestanka.

Meni je odleglo. Upam, da bo prizadetim Radovljčanom moje pismo kaj zaleglo.

● Rad potujem, zlasti že, če imam tudi Marjano s seboj. Toda ko sta bila zadnjič v Kranjski gori, je Marjano minilo veselje do turizma. Oporočena je zapuščala središče turistične gornjesavske doline. Če že motel v Kranjski gori nima toliko gostov, da bi sproti pohodili travo in plevel, ki raste med kamnitim tlakom od ceste do vhodnih vrat, potem naj prosijo goste, da bodo v prostem času poskerbeli za ureditve dohoda. Res je škoda, da komaj nov turističen objekt že daje videx zapuščenosti.

● In že ena »turistična cvetka« iz Tržiča. Nekaj besed moramo zapisati na račun »prijaznih« Tržičanov, ki tujcem dajejo »odlične« turistične informacije. Če jih gost vpraša, kje je ljubljenska cesta, se tujec zaradi napačnih podatkov kaj hitro znajde v Lomu! Hvala za takšno prijaznost.

Do prihodnjic na svidenje
Vaš Bodičar

»V teh dneh samo čistilo trdilno skorjo 30—40 kilogramov težkih sirovih hlebcev« — so dejali ZDRAVKO SODJA, FRANC MEDJA, TINE GARTNER in JOZE SEST, sirarji v Srednji vasi, ki so v tem poklicu praznovali že 10-letnico

NESREČE

NEPOJASNJEN PADEC

Preteklo soboto zvečer je na čirškem klancu na cesti III. reda Kranj — Trboje padla kolesarka Danica Knific in se huje poškodovala. Zakaj je prišlo do padca, še ni pojasnjeno, kolesarka pa se ni sposobna, da bi se spominjala dogodka.

HUŠI KARAMBOL NA ČEŠNJCII

V ponedeljek ob 14.30 se je dogodila v Češnjici huša prometna nesreča. Iz Srednje vasi proti Češnjici je vozil po levi strani motorist Valentin Sodja in se za-

letel na ozki cesti v nasproti vozečega motorista Mihaela Lenarta, ki je peljal po desni strani. V karambolu je dobil Sodja huje poškodbe (zlom desne čeljusti, poškodba noge in reber) in je bil takoj prepeljan v bolnišnico, medtem ko je dobil Mihael Lenart le manjše praske. Škoda na vozilih je ocenjena na 200.000 dinarjev.

MOPEDIST IN PEŠEC

Pretekli ponedeljek ob 15.45 se je z mopedom pripeljal po Cesti JLA v Kranju Jože Piskernik. Na križišču Koroške c. in C. JLA je v tistem trenutku skočila na cesto Marija Frantar. Prišlo je do karambola, v katerem je dobila Marija Frantar huje poškodbe, medtem ko je bil mopedist lažje poškodovan. Oba sta dobila ta-

kojnjo pomoč v zdravstvenem domu.

TRČENJE NA PREHODU

Ob 6.05 se je pretekli ponedeljek pripeljal z motorjem Martin Pangeršič po cesti JLA. Na prehodu za pešce na križišču Koroške c. in C. JLA je zadel v pešca Radjaja Hambijana, ki je prečkal cesto. Pri nesreči je dobila najhujše poškodbe — tudi pretres možgan — Ivana Pangeršič, ki se je peljala s svojimi možem na motorju. Pešec je dobil hušji udarec v nogo.

POTASNILO

»V Slatini je gorelo« je bil naslov nesreče, ki smo jo objavili pred kratkim. Takrat smo zanesli, da so večjo škodo preprečili begunjski gasilci. Podatek pa ni točen. Požar so pravočasno zadušili gasilci iz Podgorce.